

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIS - OCTOBER 21, 1992

Nr. 206

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Europos Tarybos delegacija stebės rinkimus

Antradienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, spalio 20 d. (Elta) — Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos delegacija bus nusiųsta į Lietuvą stebėti spalio 25 dieną įvyksiančių parlamento rinkimų, — pranešama Europos Tarybos spaudos biuletenyje. Jame pabrėžiama, kad stebėtojai ypač daug dėmesio ketina skirti tautinių mažumų dalyvavimo rinkimuose sąlygas. Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos delegaciją sudarys 10 žmonių, atstovaujančių įvairiose politinėse asamblėjos grupėse. Jie susitiks su žmonėmis, atsakingais už rinkimų organizavimą, su politiniais veikėjais, lankysis Vilniaus ir kitų miestų rinkimų apylinkėse.

Vytautas Landsbergis — apie būsimą seimą

Pirmaisiais naujojo Seimo darbai turėtų būti teisinė reforma, tolesnės valstybės valdymo reformos, — susitikime su žurnalistais pareiškė Vytautas Landsbergis. Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas mano, kad Seimas turės nuo greičiau priimti valdininkų įstatymą, teisinį aktą dėl jų turto ir pajamų deklaravimo. Be to, reikės įgyvendinti tai, ką jau numato Konstitucija — paskelbti prezidento rinkimus ir sukurti Konstitucinį teismą. „O mano tolesnė veikla priklausys nuo būsimos Seimo narių pasitikėjimo ar noro, kad aš užimčiau, ar neužimčiau tam tikras pareigas“, pasakė Vytautas Landsbergis.

Iš KGB agentų moksliniai vardai nebus atimami

Metų pabaigoje Lietuvoje tikimasi pradėti nostrifikaciją — mokslininkų igytų mokslo laipsnių ir pedagoginių vardų pripažinimą.

Nostrifikacija nėra pakartotinis disertacijos gynimas. Specialios komisijos tik spres, ar konkrečioje disertacijoje yra mokslo, mat sovietiniais metais mokslo laipsniai būdavo teikiami ne tik už mokslinius, bet ir už ideologinius nuopelnus, pažymėjo Lietuvos Mokslo Tarybos pirmininkas, profesorius Rimantas Šliūps. Jis pasakė, kad mokslo laipsnio pripažinimui neturės įtakos tai, ar mokslininkas bendradarbiavo su KGB, kitomis slaptojomis tarnybomis. Kiekvienoje iš dešimties nostrifikavimo komisijų bus po septynis viešai išrinktus narius. Jiems iš anksto taip pat reikės gauti mokslo laipsnio ar pedagoginio vardo pripažinimą.

Nostrifikaciją Lietuvoje planuojama užbaigti iki ateinančių metų liepos 1 d. Lietuvoje yra apie 10 tūkstančių mokslininkų, turinčių mokslo laipsnius ir pedagoginius vardus, iš jų — apie 800 mokslo daktarų.

Seimo rinkimai ir referendumas prasidėjo, tačiau iki spalio 23 dienos balsuojama tik paštu

Pirmieji tūkstančiai iš daugiau kaip 2,5 milijono aktyvių rinkimų teisę turinčių Lietuvos Respublikos piliečių spalio 18-ąją gavo Seimo rinkimų

ir referendumo Lietuvos Respublikos Konstitucijai priimti balsavimo biuletenius. Tą dieną prasidėjo balsavimas paštu.

Balsavimo išvakarėse biuleteniai buvo pristatyti į visas beveik 2150 rinkimų apylinkių ir maždaug tiek pat ryšių skyrių.

Balsavimas paštu vyksta pirmą kartą. Seimo rinkimų įstatymas leidžia balsuoti bet kuriame Lietuvos pašte jų darbo laiku. Specialūs šiam reikalui skirti paštai steigiami gydymo, socialinės rūpybos ir globos įstaigose, krašto apsaugos ir vidaus tarnybos daliniuose, laisvės atėmimo vietose, taro izoliatoriuose.

Biuletenius paštininkai gali atnešti ir į namus, jeigu rinkėjas apie šį savo pageidavimą informuoja ryšių skyrių, nurodydamas savo balsavimo pažymėjimo numerį.

Šių metų gegužės ir birželio referendumai parodė, kad ne balsavimo būstinėse (tada balsadėžės buvo išvežiojamos į namus) balsuoja 6-7 procentai rinkėjų, nors kai kuriose apygardose jų skaičius siekė 20-24 procentus.

Karines uniformas Lietuvoje nešios apie 20,000 žmonių

Lietuvos kariuomenėje, atkurtoje prieš dvejus su puse metų, yra 5 lauko kariuomenės brigados batalionai. Pasienuje veikia 35 užkardos ir 10 pasienio praleidimo punktų. Suburtos 5 savarankiškos krašto apsaugos tarnybos kuopos, 8 civilinės saugos departamento skyriai. Gesinti miško gaisrai, lokalizuoti kitas nelaimės nuolat yra pasiruošę 2,5 tūkstančių kareivių.

Planuojama, kad 1993 metais įvairiose karinėse struktūrose tarnaus 21,7 tūkstančių žmonių. Jie tarnaus sausumos kariuomenėje, karinėse oro pajėgose, savanoriškosios krašto apsaugos tarnyboje, karo akademijoje, lauko kariuomenės brigadoje, apsaugos batalionuose. Planuojama ikurti užnugarinio tarnybą.

Šiuos duomenis Krašto apsaugos ministerijoje įvykusiame išvažiuojamajame Vyriausybės posėdyje pateikė Jungtinio štabo viršininkas Valdas Tutkus.

Telefonų stotyse rastos radioaktyvios detalės

Higienos tarnybos specialistai per planinį Vilavskiškio telefono stoties patikrinimą nustatė padidėjusį jonizuojantį spinduliavimą. Nuodugniai viską ištyrus, išsiaiškinta, kad šio spinduliavimo kaltininkė yra viena detalė — nevaldomas iškroviklis. Tokių pat spinduliuojančių iškroviklių rasta ir Šakių, Jurbarko, Skuodo, Kaišiadorių telefonų stotyse. Padedant higienos tarnybų specialistams, dabar tikrinamos visos rajonų telefono stotys, netikamos detalės keičiamos kitomis, o spinduliuojančios, kenksmingos žmogaus sveikatai — surenkamos ir pristatomos į radioaktyviųjų atliekų saugyklas. Šias detales Lietuvai tiekė viena Rusijos gamyklų. (J.V.)

Kinijos patriarchas Deng Xiaoping apsilanko 14-tame Komunistų partijos suvažiavime. Jo kairėje — komunistų partijos vadas Jiang Zemin.

„Raudonasis Imperatorius“ partijos suvažiavime

Beijing. — Kinijos patriarchu vadinamas Deng Xiaoping, kuris dabar jau yra 88 metų amžiaus, nustebino 14-tojo Komunistų partijos suvažiavimo, vykstančio šią savaitę Bejinge, dalyvius, apsilankydamas posėdžių salėje. Tai buvo pirmas jo viešas pasirodymas nuo š.m. gegužės mėnesio. Den Xiaoping savo apsilankymu norėjo užakcentuoti daugiau kaip bilijonui Kinijos gyventojų ir tuo pačiu visam pasauliui, kad jis, vadinamasis „Raudonasis Imperatorius“ visiškai pritaria suvažiavimo nutarimams, pasinaudoti vakariečių technologija bei kitomis modernaus gyvenimo apraiškomis, jas

pritaikant Kinijai. Tai ir buvusi Deng Xiaoping politika, jau gerokai anksčiau jo suformuluota. Suvaziavimas ją tik oficialiai priėmė ir patvirtino.

Tuo tarpu Kinijos žinių agentūros jau pradėjo publiką supažindinti su būsimaisiais komunistų partijos vadais, ypač Jiang Zemin ir Li Peng. Šie du pristatomi labai teigiamai, kaip idealūs vyrai savo žmonoms, geri šeimos tėvai, o Jiang Zemin mokas dainuoti net angliškai, rusiškai ir rumaniškai. Apie Li Ruihan, senųjų partijos suvažiavimų palaikytoją, sakoma, kad jam „patinka aktorai ir savo elgesiu jis kartais užsitraukia gėdą ant savo galvos“.

JAV katalikų labdaros pirm. aplankys Lietuvą

New York. — Vienos pagrindinių JAV medicininės labdaros organizacijų pirmininkas atvyksta į Lietuvą. Kun. James J. Yannarell, kuris vadovauja Katalikų Medicininei Misijai (Catholic Medical Mission Board) New Yorke, lankysis Lietuvoje spalio 21-28 d.

Kelionės tikslas bus iširti galimybes Amerikos specialistams iš įvairių medicininių šakų vykkti į Lietuvą su paskaitomis ir vėliausių vakarietišku metodų demonstracijomis. Pirmosios sritys, kuriose bendradarbiavimas bus gvildinamas yra: nefrologija, oftalmologija, slaugymas, širdies chirurgija ir neuroterapija kūdikiams su patrikimais.

Tai nėra pirmas Katalikų Medicininės Misijos pagalbos atvejis Lietuvai. Nuo 1991 m. sausio m., kai televizijos bokšto tragedija paskatino Katalikų Medicininės Misijos pirmąją medicininę siuntą Lietuvai, ši organizacija per CARITAS grupę yra suteikusi ligoninėm, vaistinėm ir institucijom daugiau kaip 10,000,000 dol. vertės skiepių, vaistų, medicininių reikmenų ir medicininių knygų. Su Katalikų Medicininės Misijos skiepais pirmą kartą Lietuvos istorijoje buvo skiepijama nuo raudonukės.

Katalikų Medicininė Misija veikia nuo 1928 metų. Ši organizacija, suteikianti medicininę paramą apie 40-čiai krštų, yra parodžiusi Lietuvai išskirtiną dėmesį. 1991 m. rugsėjo mėn. Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kartu su Užsienio Reikalų min. Algirdu Saudar-

TRUMPAI IŠ VISUR

London. — Britų ministro pirmininko John Major vyriausybė, stengdamosi bent kiek išsklaidyti susidariusią pavojingą politinę padėtį krašte, po to kai buvo panorėta uždaryti apie 30 anglų kasyklų, nes jose darbas nesaugus, nemodernus ir kasyklos nebeduoda pelno, šios savaitės pirmadienį sprendimą atšaukė, nes buvo susilaukta daug aštrios kritikos ir protestų. Darbo kasyklose sustabdymas būtų palikęs apie 30,000 anglų kasykų be pragyvenimo šaltinio.

— Jugoslavijoje vykstančiose šachmatų žaidynėse amerikietis Bobby Fischer tuo tarpu yra laimėjęs 8 žaidimus, jo konkurentas rusas Boris Spassky — keturis.

— Britanijos premjeras sekmadienį sušaukė nepaprastą savo Kabineto narių posėdį po to, kai planai uždaryti pusę krašto anglies kasyklų sukėlė ligi šiol didžiausią krizę jo vadovavimui.

— Egipte kariuomenė buvo komandiruota padėti nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo, atstatant elektros tiekimą ir pastatant palapinių miestus netekusiems namų. Tikimasi, kad jų buvimas žemės drebėjimo nuokotose vietovėse sumažins demonstracijų kėlimą prieš valdžią, kad ši vilkinanti pagalba nukentėjusiems.

Washington. — JAV vyriausybė paskyrė 3 mil. dolerių Michigano universiteto technikiams, kurie padeda rūpintis Egipto archeologinių paminklų, apgadintų neseniai Cairo mieste supurčiusio žemės drebėjimo, apsauga bei pataisymu. Žemės drebėjimas įvyko spalio 12 d. Jame žuvo apie 550 žmonių, ir smarkiai apgriautas Cairo miestas.

kimai su kard. V. Sladkevičium, arkivysk. A. Bačkium, vysk. S. Tamkevičium, vysk. J. Žemaičiu, pirm. V. Landsbergiu, Sveikatos apsaugos ministru J. Oleku ir kitais. Kelionę globoja CARITAS ir Sveikatos apsaugos ministerija.

Kun. J. Yannarell yra pareiškęs, kad: „Vienas esminių mūsų darbo uždavinių yra reikšmingai padėti mūsų broliams ir seserims per pagerinimą sveikatos apsaugos sistemos. Esame dėkingi, kad su Dievo malone galime pasiekti tiek daug žmonių Lietuvoje“.

Rusija pratęsė branduolinių ginklų bandymų suspendavimą

Maskva, spalio 19 d. — Rusijos prezidentas Boris Jelcinas pareiškė, kad pratęsia branduolinių ginklų mėginimų susitvarkymą iki ateinančių metų liepos mėnesio. Jis taip pat ragino Angliją ir Kiniją jungtis į suspendavimą, kad tuo būdu pasaulis bent kiek priartėtų prie visuotinio atominio ginklų eliminavimo. Nieko nebuvo užsiminta apie kitas valstybes, atliekančias branduolinių ginklų bandymus (pvz. Indiją ir Izraelį).

Anglija, atsakydama į Jelcino kvietimą, pabrėžė, kad ji mėginimus sustabdyti nesirošia ir jie bus tęsiami toliau. Reikia pažymėti, kad anglai tuos atominius sprogdinius atlieka Amerikoje, Nevados valstijoje, tuo išvengdami galimos radioktyvios taršos savo krašte. Kinija visiškai neatsiliepė į Jelcino užuominas.

Branduolinių ginklų bandymų suspendavimo prailginimą Jelcinas pasirašė, norėdamas parodyti solidarumą su JAV ir Prancūzija, kurios kiek anksčiau ėmėsi panašių žygių. Amerikos prez. George Bush šį mėnesį, nors labai nenoromis, pasirašė įstatymą, suspenduojantį atominio ginklų mėginimus dar devyniems mėnesiams (iki liepos mėn.). Įstatymas leidžia amerikiečiams mėginimus vėl pradėti po tos datos, bet jie

Lietuvos įsakymas suimti Rusijos karininką

Šiauliai, spalio 15 d. — Šiaulių prokuroro įstaiga davė įsakymą suareštuoti lt. pulk. Pavel Ievlev, prie Šiaulių esančios Rusijos aviacijos bazės vadą, nes jis bandė nelegaliai pardavinėti to karinio aerouosto Zokniuose nusileidimo tako betonines plokštes privatiems verslininkams. Lietuvos įstatymuose pažymėta, kad visi pastačiai, įrengimai ir inventoriai, kurį Lietuvoje naudojo užsienio karinės pajėgos, priklauso Lietuvos valdžiai.

Šiaulių generalinis prokuroras Anatolijus Mirnas pranešė, kad Ievlev neišvyko iš bazės nuo įsakymo išleidimo laiko, nors jis kalbėjosi su bylos tyrinėtojais, lankančiais bazę. Lietuvos policija nebandė jo areštuoti, norėdama išvengti konflikto.

Praėjusios vasaros pabaigoje Floridą nusiaubusio uragano Andrew padariniai dar vis neišnaikinti. Žmonės skundžiasi valdžios pagalbos vilkinimu ir biurokratizmo klampynėmis. Čia matome Tautinės gvardijos karius, padedančius atitaisyti uragano žalą.

turi būti visiškai sustabdyti iki 1997 m. Prancūzija, pasirašiusi savo atominio ginklų bandymų suspendavimo sutartį pernai, š.m. balandžio mėn. pranešė, kad visus bandymus sustabdanti Pietiniame Pacifike bent metams laiko, o po to visas reikalas bus peržiūrėtas ir nuspręsta tolimesnė veikla. Tik Anglija ir Kinija tebetęsia branduolinių ginklų mėginimus.

„Jeigu kitos valstybės, gaminančios branduolinius ginklus, pasektų Rusijos, Prancūzijos ir JAV pavyzdžiu, gal būtų galima pagreitinti ilgalaikio žmonių troškimo išsipydimą ir visiems amžiams sustabdyti šių baisių ginklų grėsmę. Jų bandymai jau yra padarę daug žalos mūsų planetai“, rašoma Jelcino pareiškime, pasirašant dokumentą, kuriuo pratęsiama branduolinių ginklų bandymų suspendavimas.

Prieš tai Sovietų Sąjungos prez. Gorbačiovas buvo pernai spalio mėnesį paskelbęs bandymų sustabdymą vieniems metams. Paskelbimą patvirtino ir Jelcinas, paėmęs valdžią iš savo rankas. Tai beveik vienintelė valstybinės veiklos sritis, kurioje Jelcino ir Gorbačiovo nuomonės visiškai sutampa, nes jų nesutarimai tebetęsia. Prieš savaitę Gorbačiovas viešai apkalbino Jelcino vyriausybę, kad ji mėginusi nuslėpti faktus apie 1940 m. įvykdytas Katyno žudynes, kurių metu sulikviduota apie 14,700 lenkų karininkų, o Jelcinas tuoj atsikirtė, kad ir Gorbačiovas, kurio žinioje visi dokumentai jau prieš tai buvo, jų nepaskelbęs. Daugelį metų sovietai tvirtino, kad lenkų karininkus išžudė naciai. Tik Gorbačiovo perestroikos laikais pagaliau prisipažinta, kad žudynių kaltininkai yra rusai.

Karinio bendradarbiavimo sutartys su Lenkija

Vilnius, spalio 14 d. — Lenkijos Gynybos ministro pavaduotojas Przemyslaw Grudzinski pareiškė, kad Lenkija yra patenkinta karinio bendradarbiavimo su Lietuva sutarties projektu. Pareiškimą jis padarė spaudos konferencijoje Vilniuje, baigiant jo trijų dienų vizitą Vilniuje.

Jis pakvietė Lietuvos Nacionalinės gynybos pavaduojantį ministrą Šarūną Vasiliauską sekančią savaitę atvykti Lenkijon tešti diskusijas, kurios buvo pradėtos rugsėjo mėnesio pabaigoje. Lietuvos ministrai pirmininkui Aleksandrui Abišalai lankantis Varšuvoje. Min. Grudzinski išreiškė viltį, kad sudarysimoji sutartis bus panaši į Vysegrado sutartį, kurią pasirašė Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija.

KALENDORIUS

Spalio 21 d.: Hilarijonas, Ursulė, Rikantas, Gilanda.
Spalio 22 d.: Donatas, Severas, Sudimantas, Mingelė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:02. Temperatūra dieną 56 F (13 C), sauleta; naktį — 38 F (4 C).

SKAUTYBĖS KORPUSAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

„KERNAVĖS” TUNTO GERASIS DARBELIS

Vasarą viešedama Lietuvoje Chicago „Kernavės” tunto vadijos narė vs fil. Rita Penčylienė aplankė Kernavės piikalnio papėdėje stovyklavusius Vilniaus „Kernavės” tunto seses ir brolius. Tos kelios valandos sesė Rita liko maloniausiu šių metų kelionės Lietuvos išpūdiu. Sesė Rita negali atsidžiaugti patirtu nuosirdumu, tikra skautiška dvasia, entuziazmu, nors jų stovyklavimo sąlygos žymiai skurdesnės negu mes čia priprate.

Sesės ir broliai vilniečiai pasiryžę visus nepatogumus pakelti ir ryžtingai dirbti užsibrėžtų tikslų siekime. Visi pasiryžę dalyvauti 1993 m. Jubiliejinėje stovykloje gražiai ir tvarkingai uniformuoti, o kad uniformos būtų vienodos ir tvarkingos, vilniečiai įsisteigė uniformų fondą.

Grįžusi Chicagon sesė Rita pradėjo vykdyti vilniečiųams duotą pažadą – stengetis paremti tą jų pasiryžimą telkiant Chicagoje pagalbą minėtam vilniečių fondui. Tas jai pavyko atsikreipti į savo seses „Kernavės” tunte. Sesės kernavietės nuosirdžiai pritarė ir, štai, 500 dol. auka siunčiama Vilniaus „Kernavės” tuntui, tikintis, kad šie pinigai padės kiekvienam Vilniaus „Kernavės” tunto sesei ir broliui įsigyti naujas uniformas. Pinigai buvo surinkti sekanti: „Kernavės” tunto skautininkų „Verpsčių” būrelio narės ir keli jų draugai įteikė po 10 dol., kad „itaisytu” 22 sesėms vilnietėms po uniformą. „Kernavės” tunto sesės siunčia 250 dol., dalį jų surinkusios pardavinėdamos savo keptas spurgas, o dalį pridedo tunto išdās. Likę pinigai buvo surinkti skautų vakaronėje, kurioje skautų, šių vadovai, esdalinosi išpūdiu iš savo kelionės Lietuvoje.

Savo dovana kernavietės Chicagoje sesėms ir broliams Vilniuje siunčia linkėdamos: „Visi mes linkime Jums eiti tiesiu skautybės keliu, nebūti išdraskomais pašalininių vėjų, bet

ištikimai tarnaujant Dievui, Tėvynei ir Artimui. O kai pasi-puošite naujomis uniformomis, (prašome šiuos pinigus tik šiam tikslui panaudoti), nusifotografuokite ir atsiųskite „Kernavės” tuntui Chicagoje nuotrauką. Jeigu kam nors iš mūsų teks dalyvauti Lietuvos stovykloje – galėsite asmeniškai pasirodyti”.

Pasigėrėtinai „Kernavės” tunto gerasis darbelis. Tikime, kad toks artimo sesės-brolio reikalų supratimas sustiprins ryšius tarp „Kernavės” tuntu abeiose Atlanto pusėse. Būtu idealu, kad ir kiti skautiški vienetai užmęgtų ryšius su viene-tais Lietuvoje ir padėtų jiems entuziastingiau žygiuoti skautišku keliu ir augti skautiška dvasia.

ŽINIOS IŠ „KENGŪRŲ ŽEMĖS”

Kai JAV-se ir Kanadoje skautai ir skautės rugpjūčio mėn. stovyklose braukė sodrius vasaros kaitros prakaito lašus, broliai ir sesės „kengūrų žemėje” džiaugėsi žiemos iškylo-mis. Šiomis dienomis mus pasiekė tenykštės „Mūsų pastogės” lapkričio 31 d. laida. Jos „Pėdsekio” skyriuje atspausdintas Eglės Garrick vienos tokios iškylos aprašymas. Iškylauta tikrai įdomiai! Čia spausdiname anos pavydėtinos iškylos aprašymą. Už straipsnio iškarpos prisiumtina dėkojame dar neseniai buvusiai „Kernavės” tunto Chicagoje vadovei (dabar jau australietei) sesei Dovelie Užubalytei-Zduobienei. Štai kaip sesė Eglė Garrick pasakoja apie

SYDNĖJAUS „AUŠROS” TUNTO ŽIEMOS IŠKYLA

Antrą kartą Sydnėjaus „Aušros” tuntas išsiruošė į žiemos savaitgalio iškylą. Rugsjūčio pradžioje surengta iškyla į kalnuotą vietovę Grose Vale, prie North Richmond

Veiklus „Lituanicos” tunto vadovas skautas vytis Andrius Utz, metinėje Akademiniio Skautų sąjūdžio šventėje pakeltas į Korp! Vytis senjoras, pasirašo pasižadėjimą, stebint Korp! Vytis tėvūnui fil. Vytenii Kirvelaičiui. Nuotr. J. Tamulaičio

miestelio, 70 kilometrų nuo Sydnėjaus.

Iškylos tikslas suburti tuntą gražiam ir įdomiam pabendra-vimui, stiprinant skautiška broliškumą, nežiūrint amžiaus bei padėties skirtumų, skatinant gamtos pažinimą ir meilę jai, savimo pasitikėjimo ir priklausomumo grupei jausmą. Iškylai vadovavo tuntininkė s. fil. Eglė Garrick.

Apsistojimui išnuomota privati stovyklavietė, kur šeimininkai aprūpino ne tik patal-pomis, bet ir maistu, kad visi iškylautojai galėtų aktyviai dalyvauti programoje ir ne-reikėtų rūpintis produktų ga-benimu bei valgio gaminimu.

Daugiau negu 30 aušriečių suvažiavo į Grose Vale penktadienio vakare, jau sutemus. Šeštadienį iš pat ryto prasidėjo programa. Jauniesiems numatytas vienos valandos lėtas jo-jimas arkliais takeliais gražiu mišku. Mažieji joja, o keli vyresnieji pėsčiomis palydi ir aiškina ką miške stebėti. Bet nuotykių neišvengta. Kelionės gale pasibaidė arkliai. Du pas-kutinieji – Matukas Garrick ir Hendrykas Janavičius – paliko virtinę bei taką ir pasileido per mišką ristele. Hendrykai, besly-tantį nuo arklio, pagavo suaug-sios rankos, o Matukas atsi-dūrė ant žolės, gerokai išsi-gandes, bet, laimei, neužsigavęs. Vėliau jie aiškino, kad, žinoma, ateityje vėl jodinės, bet tik tada, kai sueis aštuoneri metai...

Vyresniųjų užsiėmimus praveisti talkon atvyko iš anksty-vesnės stovyklos bei iškylos „Aušros” tuntui pažįstami, specialaus paruošimo kari-ninkai, skautų bei jaunimo grupių fizinio lavinimo in-struktoriai Peter Pool ir John MacIntyre („Zed”). Užsiėmimai prasidėjo mankš-ta, kurios kiekvieną pratimą turėjo sugalvoti ir praveisti vienas po kito patys iškylau-tojai. Po jų vadovai pravedė keletą linksmų pratimų, ypač reikalaujančių susiklausymo ir artimo bendradarbiavimo. Tada prasidėjo „rimtas darbas”: ėjimas įtempta virve 10-ties metrų aukštyje. Pirmiausiai re-ikėjo įlpti į medį: pradžioj paprastom, vėliau siaurom kopėtelėm, iš ten įtempta virve pereiti į kitą medį, maždaug

penkių metrų atstume. Atrodė baisu? Baisu ir buvo! Visi bijo-jo, bet visi ėjo, padrasindami vienas kitą. Iš tikrųjų pavojaus nebuvo. Einantieji virve laikė kitos, dideliais mazgais surai-šiotos virvės, o ir patys buvo saugiai priištii. Tačiau antrojo medžio nepasiekė nė vienas... visi krito žemyn. Na, ne krito, bet oru gražiai nusileido, i-rodydami virvės atsparumą ir jos galą laikanti lojalumą. Rim-čiausias išbandymas teko di-džiausio svorio milžinams: ps Jonui Biretui ir Juozui Blans-jaar. Šis bandymas įvertintas pagal tai, kiek toli pasisekė nueiti. Olimpietišškai tariant: aukso medalis – Dainai Šlite-rytei, sidabro – Elytėi Blansjaar, bronzos – Marinai Coxaitei.

Po šitokio bandymo visi, nors pilno atstumo ir nenuėjė, jautė pasididžiavimą: reikėjo išdrįsti įlpti taip aukštai ir žingsniuoti plonyte (kad ir plienine, stipria) virve! Marina Coxaite ir Venta Protaitė iš karto sakė, kad jokiū būdu nelipsiančios nes iš viso bijančios aukščio ir vis dėlto išdrįso ir neatsilikio. Nuo visų neatsilikio ir viešnia Ma-miko, tik prieš keturias dienas atvykusi iš Japonijos mokytis angliškai ir apsigyvenusi pas Dainą Šlitytę. Dainos pa-kiesta, Mamiko atvyko paik-kylauti su mumis ir pilnai išijungė ir visus užsiėmimus, nors dar nesėjo pramokti nei lietuviškai, nei angliškai...

Mažiesiems vietoje ėjimo vir-ve suruoštas „Šikšnosparnio skrydis”: maždaug 100 metrų greita kelionė žemyn nuo vieno medžio prie kito ant įtempto lyno pakabintoje sėdynėje. Ir mažiukams reikėjo drąsos kaba-rojantis į medį, o paskui vėju skriejant. Tačiau keturių rūpestingų vadovų globojami, jautėsi esą saugūs ir būtų norėję nuotyki pakartoti, jei ne-būtų laukusi kita programos dalis – susipažinimas su ūkiu ir naminiiais gyvulėliais, kurį pravedė Ramunė Cobb, diplo-muota veterinarė. Mat Grose Vale stovyklavietėje yra pavy-dinis ūkelis. Skautukai turėjo progos iš arti susipažinti su gyvuliais, išsiaiškinti jų rūšis, pėdų skirtumus, aptarė nami-nių gyvulėlių priežiūrą. Po pamokos ūkelyje linksmi ir pa-vargę jaunieji sugrįžo pas vadovę Elytę Blansjaar ir ramiai susėdo susikaupti po pir-mojo susidienio išpūdiu, juos aprašyti bei paillustruoti iškylos dienoraštyje.

JEI REIKIA KREIPTIS Į TUNTŲ VADOVYBES CHICAGOJE

„Aušros Vartų” t-tas – ps. Re-nata Borucki, tel. (708) 260-1705.

„Kernavės” t-tas – s. Ramutė Kemežaitė, (312) 778-2679

„Nerijos” t-tas – j.s. Vija Pau-lienė, (708) 584-5527

„Lituanicos” t-tas – s. Ro-bertas Vitas, (312) 476-1739.

Po pietų jaunieji ėjo skraidinti savo pačių padarytų ir išpuoštų popierinių aitvarų, o vyresnieji išsiruošė „putojančio” vandens išmėginimui baidarėmis srau-niame Grose upelyje. Baidares reikėjo tolokai neštis ant pečių, kas ant rykojus užtikrino... rau-menų skaudėjimą. Pradėjęs plaukti, broliai Danius Biretas, Viktoriukas Šlityteris ir Dovydas Kazlauskas apsvirtė ir atsidū-rė vandenyje. Sesės, nors iš anksto įpareigos traukti įkritusius iš vandens, su pagalba nesiskubino, duodamos progos vyrukams kiaurai perslapti, o paskui už bausmę pačios turėjo įbristi į vandenį ir jame pastovėti. Žiemos metu, kad ir graži saulėtą dieną, vanduo išlieka šaltas! Po išsimaudymo lediniame vandenyje nuken-tėjusieji skubėjo į karštus dušus.

Po neilgo poilsio, skuboto va-karienės paruošimo visi išky-lautojai susirinko lauzui. Netikėtai atsirado proga pasi-kviesti būrelį svečių. Prie-singoje nuo mūsų Grose Vale stovyklavietės pusėje buvo apsigyvenę turistai – šešiolik-a Osakos (Japonija) gimnazijos mokinių, dvi savaites viešinėji Australijoje. Per mūsų viešnią Mamiko pakvietėm ir juos prie savo lauzo.

Laužas buvo išpūdingas. Jį puikiai pravedė sesė Daina Šlityterė. Ilgai sėdėjom, dainavom ir skardenom mišką šūkais. Atskirų pasirodymų at-sirado daugiau negu tikėjomes. Mažieji jau pradėjo snausti, o pasirodymai vis nesibaigė. Sve-čiai iš Japonijos pradžioje jau-tėsi nedrasiai, bet greitai įsi-traukė į lauzo programą, sten-gėsi prisidėti prie lietuviškų dainų, jei ne dainavimu, tai nors niūniavimu, plojimais, priedai-nių kartojimu. O jau „umba um-ba vasa” visi traukė pilnu balsu su mumis. Tikriausiai galvojo, kad tai grynai lietuviški žodžiai! Pagaliau ir jie mums padainavo japonišką dainą, pademonstra-vo japonišką plojimą.

Ilgą, nuotaikingą lauzą dar sekė naktipečiai. Tik vilkiukai ir paukštytės sukrito į lovas nesivaishinė. Pamažu, visiems besiskirstant nakvynei, trys vyresnės skautės – kandidatės Venta Protaitė, Rasa Venclovaitė ir Julija Rizinaitė, su vadove ps. Marina Coxaite dar ilgai pasilikto budėti, aiš-kindamosi vyresnių skautių už-davinius ir programą.

Kitą rytą, pavėlavę visa diena, prisiminėm sudainuoti „Ilgiausių metų” ps. Jonui Biretui, sulaukusiam 42-jų. Brolis Jonas prisipažino, kad jei ne jo gimtadienis, tai vakar nebūtų taip aukštai lipęs į medį...

Vilkukai ir paukštytės prieš-pietį praleido Elytės Blansjaar ir Jono Bireto globoje, kurdami įdomias lapų ir šešėlių kom-pozicijas, o vyresniesiems iš-bandant vakar mažųjų atliktą „šikšnosparnio skrydį”. Jiems turint daugiau svorio, skrydis tapo ne tik gerokai greitesnis, bet ir labiau gąsdinantis. Ta-čiau nė vienas dėl to jo neatsi-sakė bandyti.

Po pietų jau ir laikas grįžti į Sydnėjų: dalis aušriečių turėjo suspėti į tautinių šokių repeti-ciją! Atsisveikinome su Grose Vale linksmi, pavargę, pilni nepa-mirštamų išpūdiu, dar ar-timiau susidraugavę.

Eglė Garrick „Mūsų pastogė”

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuñdami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos priisuntiamos gaus prašymą.

Spalio 23-26 d. – JAV Vidurio rajono vadovybės or-ganizuojamas skautiškas su-važiavimas – kelionė laivu Karibų jūroje.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloakai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kisielius, M.D.
Steven Sanders, M.D.
Adrian Blanco, M.D.
Bozena Witke, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-6100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-657-6363

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-6533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; penk. 12-6; penkt. 10-12. 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v. v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Akademinio Skautų sąjūdžio Chicago skyriaus metinėje šventėje pasižadėjimą duodama t. n. Laima Pauliute bučiuoja vėliava. Nuotr. J. Tamulaičio

Ar mūsų veikla tikrai

NUSTOJO PRASMĖS?

Kai prieš 48 metus ilgos pabėgėlių vilkstinės, vejamos ne tiek artėjančio fronto, kiek tų, kurie turėjo ateiti po laimėtų mūšių, visais keliais ir keliukais nusidriekė Vakarų link, daugelio mintys buvo įsikabinusios į tą pačią viltį: tuoj vėl grįšime namo. Niekas net nedrįso pagalvoti ar garsiai pasakyti, kad rusų kariuomenė šį kartą yra tikrai nesustabdoma, nes prieš maždaug ketverių metų ta pati „nenugalimoji armija“ galvotrukščiais nešėsi iš Lietuvos, vos spėjusi į kelnes įšokti. Kažkas kažkur — gal tie patys vokiečiai, o gal Vakarų sąjungininkai — turėjo ir dabar rusų vėžlumą supančioti, kelis mėnesius (daugiausia metus ar dvejus) pakentėje svetimame krašte, galės ramiai grįžti į savo žemę ir atstatyti karo sugriautas sodybas.

Truko nemažai laiko, kol pagaliau ir patys didieji „kietagalviai“ įsitikino, kad Lietuvos okupacijos galo nematyti, o tuo pačiu nedaug vilčių netrukus grįžti namo. Tuomet akys nukrypo į priešingą nuo tėvynės pusę — į užjūrius. Buvo atrasti keliai per vandenynus, kad pagaliau svetur atsiderusi tautos dalis atrastų pastovų, ramų ir saugų gyvenimą.

Tačiau to gyvenimo ramybės nuolat drumstė mintis, kad ten, už geležinės uždangos, kasdien daroma neišvaizduojama skriauda mūsų tautiečiams, o pasaulis tos skriaudos nemato, pagalbos šauksmo negirdi ir dar mielai bendrauja, bičiuliauja su skriaudejais, kankintojais.

Tuomet ir iškilo pagrindinė išviečių misijos formulė: skelbti pasauliui tėvynei daroma skriauda, parodyti tikrąjį okupanto melo veidą, nors dangsdoma propagandos šydu, kalbėti už tuos, kurių lūpos jėga užčiauptos. Ši misija ilginiui įjungė ir senus, ir vidurinią kartą, ir net pačius jaunuosius. Ji buvo visuotinė, nes apeliavo į kiekvieno lietuvių kilmės asmens pačius giliausius sąžinės bei žmogiškumo jausmus. Galima sakyti, kad nuo pat gimimo iki karšto kiekvienam lietuviui, gyvenančiam svetimame krašte, buvo nuolat skiepijama ta pati mintis: pareiga padėti pavergtai tėvynei.

Mes ir patys nebejutome to nuolatinio įtaigojimo, priėmė ji, kaip normalią kasdienybę. Tačiau jis mūsų sąmonėn įsiskverbė, įaugo ir tapo tarytum neginčijama kiekvieno išviečių lietuvių prigimties dalis. Arba beveik kiekvieno, t.y. tų, kurie iš viso nesidrovėję savo kilmės, savo šaknų ir save laikė lietuviškosios bendruomenės dalimi. O visi tie „kiti“ nejuociomis nubiuro, atsiskyrė nuo tautos kamieno, užsidarė savo mažų pasauliukų kiaute, kurio kietumu jokios pastangos pragręžti neįstengė.

Šiandien mūsų tautiečiai Lietuvoje negali net įsivaizduoti, kiek stipriai kiekvienas išviečių lietuvis per tuos kelis dešimtmečius buvo „pagalbos pavergtai tautai“ idėjos paveiktas. Svetimuose kraštuose išaugo naujos mūsų kartos, išsiamoniusios tą, sakyti, dogma tapusią mintį. Tai buvo savotiškas „smegenų plovimas“, tarnavęs labai kilniam tikslui, tačiau nepalikęs vietos kitokiai veiklos paskatai, nes niekam neatrode, kad to reikia. Visa mūsų lietuviškoji visuomeninė veikla, nesvarbu, kaip pasireiškusi, ilgai visi tiek galėjo būti susumuota taip: veikiame, dirbame tik dėl to, kad galėtume padėti

Lietuvai. Nuo jauniausių pradžios mokyklos mokinių, kurie nešė savo centus ir Vasario Sešioliktosios progos aukojus, „Lietuvos laisvinimo reikalams“, nuo vyresniųjų skyrių ar klasių vaikų bei jaunuolių, kurie nuolat buvo skatinami rašyti rašinius tema: „Kaip aš, gyvendamas svetimame krašte, galiu padėti Lietuvai“, iki pensininkų, parke ant suoloio diskutuojančių paskutines „Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikų“ žinias, išspausdintas lietuviškame laikraštyje. Ta pagalba tėvynei buvo pagrindinis išviečių tikslas, mūsų veiklos svarbiausias variklis, ir niekas nenujautė, kad tas tikslas iš tikrųjų palaiko ir lietuviškosios visuomenės gyvybę.

Nenujautė, nes netikėjo, kad Lietuva dar šiame šimtmete gali atgauti laisvę.

Net ir didžiausi optimistai, politinių įvykių žinovai, įvairių pasaulinio masto pasikeitimų pranašai nei sapnuote nesapnavo, kad taip staiga, be ypatingo triukšmo, globalinių katastrofų ar sukurtimų, komunizmas subyrės ir pavergtosios tautos viena po kitos džiaugsmingai skels pasauliui, kad vėl yra nepriklausomos.

Nepriklausomybės paskelbimas, atrodo, įkišo baslį ir išviečių lietuvių veiklos ratus. Ji gerokai sulėtėjo, o kai kur visai sustojo. Daugelis tarytum pasimetė: pagrindinis veiklos tikslas išnyko, tėvyne laisva, tai kam begaišinti laika? Tiesa, dar reikia Lietuvai padėti, tik ta pagalba jau kitokia. Ji nebe ideologinė, ne emocinė, o daugiausia materialinė. Į Vakarus atkišta plati, gili saują — reikia ją berti ir berti, o pripildyti vis nesiseka. Nėgana to, daugelio metų metais idealizuota tėvyne ir joje gyvenantys tautiečiai pasirodė ne tokie, kokius įsivaizdavome (nors mūsų vaizduotė dažnai piešė labai nerealius vaizdus).

Atėjo laikas peržvelgti lietuviškosios išviečių veiklos pagrindus ir prasmę. To, kas buvo, nebėra. Kas iš tikrųjų pasikeitė? Svetimuose kraštuose, toli nuo savo tėvų žemės, tebegyvena tie patys šimtai tūkstančių lietuvių. Nejaugi staiga visiems nustojo rūpėti sava visuomenė, organizacijos, spauda, net sava kalba? Nejaugi lietuvių yra tarytum vandens čiurpys, kurį galime staiga užsukti?

Gal Lietuvoje situacija yra kita, bet mes juk tie patys. Ar tikrai jau taip galime ramiai narinti šalin viską, kas lietuviška, kas daro mus kultūringa, savita etnine grupe šiame margame tautų įvairume? Nuskurdindami savo veiklą, savo kultūros apraiškas, skurdiname ir savo gyvenamą kraštą, kuris kaip tik didžiojai daugiausia tautiškumui ir kiekvienos etninės grupės įnašu į bendrą, turtingą kasdienybę augini.

Ar nepakanka mums veikti dėl paties veiklos, dėl lietuviškos kultūros, dėl to, kad mums smagu giedoti, melstis ar dainuoti lietuviškai, skaityti savo spaudą, būti drauge. Jeigu leisime lietuviškos žiburio užgesti, atsidersime labai nykiame tamsioje. Jei negerbsime savęs ir savo tapatybės, kaip galime tikėtis pagalbos iš gyvenamojo krašto visuomenės ir savo išvaizdos Lietuvos?

D. B.

Už ką balsuosime spalio 25 d.?

Nors šiuo metu esame užversiti šio krašto rinkimų propaganda, mūsų akys yra taip pat atkreiptos į Lietuvą, kur rinkimai bus savaite anksčiau. Mūsų dėmesys yra ypač svarbus, nes kai kurie išviečiai, sugėbė susitvarkyti su lietuviška biurokratija ir gavę laikinus pilietinės dokumentus, galės dalyvauti 25 d. spalio rinkimuose ir taip pat čia, kaip ir Lietuvoje, balsuoti. Taigi ir mums yra teisė ir net pareiga kelti klausimą: už ką balsuosime?

Lietuvoje, sakoma, įvykis parlamento arba seimo rinkimai. Bet pagal kokią konstituciją bus šie rinkimai vykdomi? Kol kas Lietuva tebegyvena ir tvarkosi pagal senąją LTSR konstituciją, kuri savo pagrinduose vis tebedvelkia sovietiniu raugu. Mes galime kalbėti apie parlamento rinkimus, bet iš tikrųjų tai bus rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą, kurios ir pavadinimas, ir pati koncepcija yra jau seniai atgyvenusi. Vadinasi, vėl bus renkami deputatai (kurių vardas irgi yra nusibodęs), o jie, vėliau susirinkę, pasirinks iš savo tarpo AT pirmininką, kurį po to vėl kai kurie vadins prezidentu, o kiti dėl to pykės.

Atrodo, kad vėl bus ta pati sovietinė tvarka, kurioje nedaroma skirtumo tarp vyriausybės ir Aukščiausiosios Tarybos pareigų bei teisių. Taigi vėl vyks varžytos tarp seimo ir vyriausybės, kaip jos kad ligi šiol tebevyko. Dabar Lietuvai reikia ne filosofų, inžinierių ir rašytojų, bet jai reikia gerų šeiminių. Deja, dabartinėje sistemoje niekas negali ir negalės būti geru šeiminiu, nes sistema duoda vietos daugeliui virėjų toj pačioj virtuvėje.

Kyla klausimas, kodėl Lietuva ligi šiol nesugebėjo parašyti ir priimti savos konstitucijos. Pastangų, žinoma, buvo daug. Prie konstitucijos projekto per paskutinius dvejus metus ir išviečiai yra mėginusi prisidėti. Pagal A.T. pirmininko nurodymą, buv. PLB valdyba buvo pasamdžiusi adv. Lory Wymann iš Harvardo universiteto, kuri Lietuvoje praleido 4 mėnesius ir sudarė konstitucijos projektą. Deja, tas projektas nebuvo priimtinas Lietuvai, ir mes su šia nuomone sutikome, nors pati advokatė buvo parinkta ne mūsų, o Lietuvos: mes patys jos nebūtume parinkę. Po to PLB valdybos pastangomis į Lietuvą buvo nusiųstas dr. Br. Nemickas, kuris mėgino prisidėti prie kon-

VYTAUTAS J. BIELIAUSKAS

stitucijos rašymo, bet, atrodo, jo patarimai nebuvo daug panaudoti. Buvo ten nuvykęs ir Alg. Gureckas, tuometinis PLB Visuomeninių reikalų vicepirmininkas, kuris kitais reikalais rūpinosi, bet konstitucijos procesu taip pat domėjosi. Buvo ir JAV atvykę du vyrai, kurie buvo specialiai AT paskirti darbu į šie konstitucijos. Taip pat matėme bene dvi ar tris konstitucijos versijas. Lietuviškoje spaudoje. Jos visos buvo įdomios, bet turėjo žymių spragų ir taip pat bereikalingų detalių, kurios paprastai į konstitucijas nerašomos. Taigi ligi šiol konstitucijos projektai telkė tik projektai. Atrodo, kad dabar vis dar darbas prie tų projektų atliekamas tik Lietuvoje, išviečiai paliekant nuošaliai. Deja, čia ir yra didelė Lietuvos vadovų klaida, nes jie nesugeba ar nenori pasinaudoti išviečių esančiu lietuvišku talentu, kurio pas save neturi.

Tiesa, mes iš Lietuvos vis girdime pasisakymus, kad išviečiai „mus nori mokyti“, kad „mums jūsų patarimų nereikia“ ir pan. Žinoma, gal ir yra išviečių, kurie nori visus Lietuvos mokyti, bet gi yra ir tokių, kurie nieko „mokyti“ nesiveržia, o jų patyrimu būtų galima pasinaudoti. Lietuva yra išbuvusi 50 metų sovietų okupacijoje, o per tą laiką buvo išaugintos naujos kartos, kurios sūbrodo sovietų sistemos įtakoje ir kurioms yra sunku tos sistemos nusikratyti. Kartais toje sistemoje negyvenusiems dalykams galima geriau ir objektyviau svarstyti. Deja, šituo pasinaudoti yra nenorima. Pažvelkime gi į Estiją bei Latviją ir pamatysim, kad šios valstybės savo išviečių ne tik nesibijo, bet deda visas pastangas išviečius įtraukti ir į savo vyriausybės, ir į savo diplomatinį korpusą. Kodėl Lietuva turi tiek daug problemų su išviečių pripažinimu pilna savo tautos dalimi? Kodėl net su pilietyste yra turima tiek daug problemų?

Čia tenka prisiminti šia proga „Išrinktosios tautos“ — žydų istoriją, kuri gali būti ir mums būdinga. Prisimename, kaip Mozė, išvedęs izraelitus iš Egipto, su jais klaidžiojo dykumoje 40 metų. Kai kurie šv. Rašto aiškintojai mano, kad Mozė negalėjo būti toks naivus ir taip ilgai klaidžiojęs, ir kad jis tam klaidžiojimui turėjo kitą tikslą.

Per keturiasdešimt metų suspėjo išmirti veiki visa senoji karta, kuri buvo augusi Egipte ir kuri vis negalėjo atsisakyti Egipto stabų garbinimo. Tik tada, kai užaugo nauja karta, kuri jau galėjo tikrojo Dievo garbinimą priimti, žydai buvo perversi į šv. Žemę su savo tikejimu, kurio jie galėjo laikytis be svyravimų. O gal ir pas mus yra panašiai įvykę: žmonės, užaugę sovietinių stabų garbinimo atmosferoje, net ir norėdami, turi didelių sunkumų ją nusikratyti. Gal reikia priimti faktą, kad Lietuvai reikia daugiau laiko laisvės persiorientuoti, reikia laiko, kol užaugs nauji žmonės su nauju galvojimu. Tai gal kiek pesimistiškas galvojimas, bet gal jis yra ir realus. Gal išviečiai reiktų priimti šią realybę ir per daug savo nuomonių ten „negrūsti“, nes jų ten vis tiek mažai kas klauso. Neuzmirškime, kad daug kas nėra daroma iš blogos valios, bet iš įpratimo.

Ir taip į klausimą, už ką balsuosime, atsakymo nėra. Mes gauname eilę pavardžių, pasiūlytų įvairių partijų, bet apie tuos žmones ir tas partijas mes daug ko nežinome ir nesužinosim. Tarp kandidatų bus nemaža „senojo raugo“ atstovų, kuriais pasitikėti mums sunkoka. Ten bus ir mums žinomų dabartinių Lietuvos vadovų, kurie verti mūsų paramos ir mūsų balso. Mūsų — išviečių — balsavimas daug įtakos rinkimus tenai neturės, bet vis dėlto tiems, kurie galime, balsuoti reiktų, jei ne kam kitam, tai bent tam, kad būtų parodomas solidarumas savo tautai.

Tuo pat metu, kai mes domimės rinkimais Lietuvoje, turime neužmiršti ir rinkimų savo gyvenamame krašte: JAV kampanijos ir dėl šių rinkimų yra gana įsisiūbavusios. Rinkime čia prezidentą ir viceprezidentą ir taipgi daugelį senatorių ir kongresmanų. Mes, lietuvi-amerikiečiai, nesame visi tu pačių politinių pažiūrų. Vieni esame respublikonai, kiti — demokratai, o kiti gal net R. Perot šalininkai. Partijų skirtingumas yra demokratijos pažymys, ir dėl to mes vieni su kitais nesuspjksime. Bet vienas dalykas mus visus riša, tai faktas, kad esame šio krašto piliečiai ir dėl to turime neužmiršti savo pilietinės pareigos, dalyvauti rinkimuose: Amerika yra ir mums daug davusi, iš esmės ir Lietuvai padėjusi. Žinoma, ji ir iš mūsų yra

pakilau ir nuejau į mišką. Ėjau į tą pusę, kurioje spėjau esant šiaurę. Iš lengvo nuslūgo ir virpulytis, tik nenuslūgo sukilusi baimė, kad jau esu katilė. Ėjau rūpestingai dairydami, kad neužlipčiau kur ant apkausose sulindusių rusų, bet miškas buvo tylus, skardamas tik pavasarinio paukščių čiulbėjimo.

Kitoje miško pusėje atsivėrė plati dobiliena ar ganykla. Tik už kokių kilometrų buvo lyg eilėn išrikiuotų medžių ir krūmų. Spėjau, kad ten turėjo būti upė ar bent didesnis upelis. Negalėjau nuklysti prie Elbės. Ji turėtų atrodyti kitaip. Turėčiau matyti ir ją pačią. Iš daktaro žemėlapiu atsiminiau, kad priešaky turėjo būti Eldė, kažin koks nedidelis Elbės intakas, bet, jeigu jau esu katilė, kas ji man. Nebent, susiradęs kuo plaukti, kokią valtį ar net rastgalį, naktį galėčiau nusiirti į Elbę, o iš ten jau žiūrėčiau.

Ilgokai iškiutojau miško pakraštį. Atrodė, jeigu tik išiesiu į laukus, rusai mane tuoj ir pamatys. Nors priekyje tebuvo didelis plikas laukas, bet ir vienas šone, ir kitam tolokai buvo sodybų, ir kas galėjo pasakyti, kas tose sodybose. Pagaliau išdrįsau, ir nieko neatsitiko.

4. Kai vokiečiai, prišėję laivelį ir paėmę irklus, nuejo į tą pilką namą, pabūdau iš savo minčių ir aš. Pirma irklai buvo valtje, o dabar nusinėšė, matyt, pagalvojo, kad naktį tokių kaip aš gali atsirasti ir daugiau. Šalia ano, jau išsiskaldžiusio grybo, staiga iškilo kitas dūmų stulpas, ir viršūnė ėmė plėstis į grybą, dar didesni, negu pirmasis. Vadinasi, dar ne po visam, kaip dar ne po visam ir tom moterim, kurios bėga pas kaimyną slėptis nuo pergale ir propaganda apsvaigusiu nugalėtoju. Mačiau jau du, o su trečiuoju, jeigu jis tikrai yra čia šiapus Eldės, rengiuos sustikti. Kai vokiečiai užgriuvo, buvo staigios pergales taip išpūsti, tokie dideli, kad mes tebebuvom jiems tik vabalai, nedrįstę net

Kodėl buvo atšauktas Jelcino vizitas į Japoniją

IGNAS MEDZIUKAS

Jau kuris laikas spaudoje rašoma apie Rusijos ir Japonijos derybas. Rusijai reikia Japonijos ekonominės paramos, o Japonija stato sąlygas, kad būtų gražintos Kurilų salos, kurias Sovietų Sąjunga užėmė po II pasaulinio karo.

Kurilų salos tęsiasi tarp Kamčatkos ir Japonijos Hokkaido salos. Čia įeina apie 1000 didesnių ir mažesnių salų. Kai kuriose yra veikiančių ugnikalnių. Gyventojai vertinasi žvejyba ir medžiokle. Salos priklauso Rusijai, vėliau Japonijai. Jaltos sutartimi vėl perėjo Rusijai. Salos turi didelės strateginės reikšmės.

Praėjusį mėnesį daugelį nustebinio Rusijos prezidento B. Jelcino staigus pareiškimas, kad jis atsisako vykti į Japoniją. Toks vizitas būtų didelis pažeminimas Rusijai, nes Tokijo vyriausybė nenorint eiti į jokius kompromisus dėl Kurilų salų. „Kokia prasmė būtų vykti į Japoniją, jei nėra dėl ko deryboms, — aiškino Jelcinas, kai jis lankėsi viename provincijos mieste ir kalbėjo apie ekonominį reformų programą, — ar slėptis nuo studentų demonstracijų, kaip darė Gorbačiovas (1991 m. išviečių — balsavimas daug įtakos rinkimus tenai neturės, bet vis dėlto tiems, kurie galime, balsuoti reiktų, jei ne kam kitam, tai bent tam, kad būtų parodomas solidarumas savo tautai.“

B. Jelcino komentarai apie atšaukimą vizito į Japoniją parodė, kad santykiai tarp šių šalių dėl 47 m. besitiesiančio teritorinio ginčo tebėra šalti, bet jokių perspektyvų.

Kaip iš užsienio spaudos pranešimų matyti, Tokijo vyriausybė atmetė tokį Jelcino pareiškimą, nes vizitas buvęs atšauktas visai dėl kitų priežasčių, būtent, dėl Jelcino vidaus problemų.

Japonijos užsienio reikalų ministras Michio Watanabe pareiškė, jog jis lankėsi Maskvoje prieš pat pranešant apie kelio daug gavusi, ir mes džiaugiamės, galėję įsijungti į šio krašto gyvenimą. Taigi tęskime savo aktyvų dalyvavimą šio krašto politikoje, dalyvaudami balsavime. Pagaliau gi yra išsipildęs visų mūsų troškimas: mes dabar galime dalyvauti politiniuose procesuose ir Amerikoje, ir Lietuvoje!

nės atšaukimą. Jelcinas užtikrino, kad Rusijos prezidentas būtina atvyks į Japoniją. Tokijo vyriausybė pabrėžė, kad ji neduosianti ekonominės paramos Rusijai, kol pietų Kurilų salos, kurios buvo Sovietų Sąjungos užimtos, besibaigiant II pasauliniam karui, nebūs gražintos Japonijai.

Kompromisai, kuriuos siūlė rusai — gražinti dvi iš keturių didesnių salų arba įsteigti bendrą valdymą — Japonijos buvo atmeti. Daugelis rusų yra nusistatę prieš japonų elgesį, kad jie nori pasinaudoti sunkia Rusijos ekonomine padėtimi ir perimti tas salas, kurios jai duotų plačias žvejybos teises. „Klauda yra manyti, jog Rusija yra tokia silpna, kad galėtų nusileisti bet kokiems reikalavimams“, — pasakė Arkadijus Volsky, pramonės patarėjų grupės pirmininkas.

Pietų Kurilų salų administracija, japonų vadinama Šiaurės teritorija, stipriai priešinasi, kad būtų deramasi dėl salų gražinimo Japonijai. Be to, „Tasso“ agentūros pranešimu, susiduriam su naujomis kliūtimis, nes vietinė Kurilų administracija pasirašė 50 metų nuomos sutartį su viena Hong Konge esančia firma, kad vienoje iš tų salų būtų įrengtas 750 akru poilsio ir pasilinksminimų centras. Japonija, tai sužinojusi, žada pareikšti protestą.

B. Jelcinas aiškino, kad ir atšaukus vizitą į Japoniją, santykiai su Japonija nebūs sugadinti. Ekonominiai santykiai bus vystomi ir toliau palankia prasme, nors ir be didelio entuziazmo. Bet te tikamo vizitui pasiruošimo negalima tikėtis pažangos.

BALSAVIMAS BUS DVIKALBIS

Visi balsavimo lapeliai ir instrukcijos Chicagoje lapkričio 3 d. rinkimuose bus išspausdinti dviem kalbom: angliškai ir ispaniškai. Tikimasi tuo būdu palengvinti balsavimo ispaniškai kalbantiesiems miesto gyventojams, kurie paprastai susiduria su įvairiais sunkumais dėl nepakankamo anglų kalbos mokėjimo.

ūso prieš jų didybę kilstelėti. Dabartinius nugalėtojus tik pro krūmų šakas temaciau, su džiaugsmu iš automatų tratinančius savo priešų lavonus, o šiandien gaudančius priverčiau moteris. Kaip gaudė, nemačiau, bet užteko pamatyti anos moters veidą. Tie buvo propagandos užsukti nugalėtajai sunaikinti. O koks bus trečias, ketvirtas gal dar net ir penktas? Juk dar tris nugalėtojus galiu pakelviu sutikti.

Kai pamačiau iš pilko namelio per kiemą nuskubantį vokiečių, staiga pajutau, kad esu labai alkanas. Juk galėjau paprašyti. Tikrai būtų nepagalvęs gabalo duonos, o gal ir dar ko nors, o dabar negi šauksi, kai žmogus skuba per kiemą su savo rūpestiais. Kas žino, gal rusai jau neršia namus. O jeigu ir prišaukčiau, negi jis bus toks labdaringas, kad mane perplukdys, dar plukdys man ir duonos.

Nusisukau į nežinia ką žadančius kemsynus. Iš žiūrėto žemėlapiu atsiminiau, kad nuo Eldės, gal keliolika kilometrų paejė į šiaurę, turėčiau priesti plentą, kurio pasukęs į kairę, priečiau tiltą per Elbę. Jeigu teisybė, ką vokiečiai sakė, jeigu amerikiečiai čia įsitvirtinę, jokių kliūčių nebūbus ir per tiltą pereiti. Ar ne įdomu būtų anam gale tilto kur nors susitikti daktarą ir kitus, kuriuos Elbė taip traukė, kaip anų laikų žydus pažadėjoji žemė.

Ne per toliausiai dešinėje matyti medžiuose įsigūžęs stambus ūkis, o gal ir dvaras, per kurio kėmynu einu. Alkis ir nuovargis traukia į jį pasukti, bet ką aš žinau, kaip toji Eldė rangosi. Gal jis anojė pusėje. Gal kaip tik ten ta pati vieta, kur nugalėtojai moteris gaudė. Net dingtelį, gal tenai tie patys, kur pergale apsvaigę ir neapkynta varvedami, pakėlėję lavonus šaudė. Gal kaip tik jie šį rytą ir lėkė užimti to Eldės tilto, kad kas nors dar į amerikiečių pusę nepaspruktų.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Cape Cod, MA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

Vasara Cape Code prabėgo kaip šiemet. gal todėl, kadangi šiemet neturėjome uragano. Su gegužės pabaiga čia prigužėjo šimtai varbotojų ir turistų, o po Darbo dienos šventės jie staiga išnyko, kaip dūmas, palikdami vienišus pliažus ir ežerus.

Tačiau LB Cape Codo apylinkė neturėjo progos atsikvėpti ir kitiems pasinaudoti sklaido gairinantiu vandeniu ir karšta saule. Apylinkėje darbas vyko įprasta tvarka. Tiesa, įtampa sumažėjo, kai nepriklausoma Lietuva tapo pasaulio valstybių šeimos nare.

Metinė veikla apylinkėje prasidėjo su Vasario 16-tos šventės minėjimu pamaldomis šventės minėjimo ir minėjimo programa — salėje. Šį kartą korbėjo jaunas mokslininkas dr. Romas Buivydas, neseniai grįžęs iš Lietuvos, kur jis padėjo Vytauto Landsbergio vyriausybei.

Gegužės mėnesio pradžioje įvyko Lietuvos apylinkės narių sulaukimas Craignyje; buvo peržvelgti apylinkės nuveikti darbai ir pasisakyta dėl ateities planų. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Cape Codo lietuviai yra ne tik veiklūs, dosnūs Lietuvos reikalams, bet ir pavieniai asmenys vykdo įvairius planus pagalbėti Lietuvai tvirtai atsistatytai savo kotoju (Kalbant apie aukas, — tai Vasario 16-tos šventės proga dalyviai sumetė daugiau nei 2.200 dolerių, kurių 770 dol. teko Lietuvos ambasada Washingtone, „Dovana Lietuvai“ fondai — 400 dol. ir — LB krašto iždai — 1.065 dol. Verta pastebėti, kad Cape Codo apylinkės lietuvių skaičius vos viršija šimtą. Buvusią apylinkės narių Felikso ir Marijos Mandeikių stipendijų fondai, pagal jų testamentą — galutinai sumokėta 75.000, o iš viso lietuvių reikalams šie du tautiečiai paliko per 200.000 dolerių.

Atrodė, kad su metiniu susirinkimu ir baigsis šių metų svarbesni darbai. Tačiau būta kitaip. Cape Codo lietuviai, kaip ir kiti telkiniai, staiga susilaukė vieną po kitą sekusių dienų referendumų: pirmas — Lietuvos prezidento institucijos reikalavimas; antras — dėl buv. Sovietų Sąjungos bendruomenės iš Lietuvos išvedimo. Nors buvo duota daugiau laiko pasiruošimams, tačiau referendumus sklandžiai pravedė komisijos pirmininkas Vladas Židziūnas, talkinant apylinkės valdybos nariams. Abiem atvejais tautiečiai parodė pilietinį subrandimą ir savo pareigas atliko tinkamai ir laiku. Idomiusia, kad visi, atidavę balsus, pasisakė teigiamai.

Priartėjo liepos mėnuo — tradicinis vasaros piknikas, ta proga valdyba šiek tiek papildė savo iždą. Piknikas vyko Bronės Jucienienės sodyboje; rengėjai pasirūpino, kad svečiai būtų sotūs ir linksmi. Buvo prarastas suneštinių dovanėlių laimėjimas, kuris paprastai taip pat neša pelno. Tačiau įvyko staigmena, kai šeiminkė Jucienienė sutiko svečiams paskai-

tyti iš Lietuvos gautą fejletoną „apie žmogų ir jo rūpesčius, — kaip laimingai pasiekti šimto metų amžiaus ribą“. Skaitytoja susilaukė gausių plojimų ir juoko.

Tokie po atviru dangumi sulaukiami, neturint savų patalpų ar parapijos, leidžia vietos lietuviams pabendrauti ir pajusti bendruomenišką solidarumą dvasia, jungiančią visus tautiečius.

Nors bendrieji rūpesčiai dėl Lietuvos sumažėjo po to, kai Lietuva tapo nepriklausoma valstybe, tačiau Cape Codo lietuvių telkinys, kurį sudaro daugiausia vyresnio amžiaus žmonės, iš inercijos griebėsi individualių projektų, skirtų Lietuvai ir jos žmonėms.

BENDRUOMENĖS REMIA VERTINGUS PROJEKTUS

Darbštus ir sumanus apylinkės narys dr. Mindaugas Pautienis, turįs Hyannio mieste savo ortodontologijos kliniką, įteikė valdybai pasiūlymą, projektą, kuriam įvykdyti paprašė apylinkės narių pritarimo ir paramos. Viešindamas Lietuvai, dr. Pautienis nematė, kad dantų sveikatos srityje trūksta ne tik modernių priemonių, bet ir paruoštų specialistų, kurie galėtų tomis priemonėmis naudotis. Jis pakvietė pas save atvykti Kauno medicinos akademijos ortodontologijos dr. Alę Gaidytę, kad ji šioje srityje pasitobulintų ir grįžusi tėvynėn, savo kolegias ir studentus supažindintų su Amerikoje igytais žiniomis. Apylinkė buvo paprašyta sumokėti dr. Gaidytę kelionės išlaidas (1.200 dolerių), o visu kitu pasirūpino dr. Pautienis. Apylinkės valdyba ne tik pritarė šiam šauniam projektui, bet tuo pat — posėdžio metu — sudėjo pradinę 600 dol. sumą. Likusius pinigų vienos savaitės laike paaukojo apylinkės nariai. Tai reitas atvejis tokio skubaus ir teigiamo reagavimo, siekiant prisidėti prie Lietuvos sveikatos būklės pagerinimo.

Kaip žinome, ortodontija yra odonto-stomatologijos šaka, kuri rūpinasi netaisyklingai, kreivai išdėgusių dantų ir sukandimo iškrypimų ištaisymais. Šioje srityje daugiausia būdų turi mažamečiai ir paaugliai. Pagal dr. Pautienį ir prof. Gaidytę čia atsigaubtas vaizdajuostes iš Lietuvos dantų sveikatos priežiūra yra labai atsilikusi. Ten naudojami seni, primityvūs instrumentai, jau seniai vakarietai kraštuose nebenaudojami.

Dr. Pautienis taip pat yra paruošęs būtiną profilaktinę preventyvinę priemonę — paketėlius, sumažinti dantų ligoms. Tuos paketėlius — irgiems kuo pakelė — jis siųs Kauno ir Vilniaus odontologijos institucijoms, kad juos išbandytų ir paskleistų tos srities specialistų tarpe.

Kitas ryškus pavyzdys, kaip apylinkės nariai stengiasi padėti specialistams, institucijoms Lietuvosje.

Veiklus, dosnus Vytautas Rastonis neseniai čia parinko aukų, kad Lietuvos valstybinis filharmonijos orkestras įsigytų kai kurių muzikos instrumentų. Tą orkestrą diriguoja — direktorius Gintaras Rinkevičius, privačias muzikos studijas tęšęs pas garsų vokiečių dirigentą Van Karajoną.

To paties direktoriaus Rinkevičiaus prašymu, šį pavasarį Vytautas Rastonis taip pat telkė lėšas — nemažą sumą pridėdamas iš savo kišenės, — kad Lietuvos gabus jaunas pianistas Jonas Janulevičius galėtų vykti į Vokietiją ir tenai dalyvauti tarptautiniame pianistų konkurse rengėjai, sužinoję apie šį reto talento jaunuolį Janulevičių, pasikvietė jį dalyvauti varžybose. Buvo tik viena sąlyga: jis turėjo apsimokėti sau kelionę. O tą kliūtį pašalino Vyt. Rastonis.

Janulevičius šiemet baigė Kauno Naujalo vardo gimnaziją. Dirigento Rinkevičiaus teigimu, jaunas pianistas yra beveik genijus, kuriam trūksta tik didesnio patyrimo. Jis jau yra koncertavęs Lietuvoje ir kitur su žymiais simfoniniais orkestrais.

Paskutinėmis žiniomis, pianistas Janulevičius Vokietijoje nelaimėjo pirmųjų vietų, tačiau jis nustebugo daugelį specialistų — muzikų savo gabumais, talentu.

Kitas pavyzdys iš kitos srities. Amerikoje gimusi labai aktyvi narė Ruth Prouty-Šalavijūtė, kai Lietuva siekė nepriklausomybės ir tarptautinio pripažinimo, suorganizavo amerikiečių grupę, kurios nariai rašė privačius laiškus — Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Amerikos ir kitų svarbių valstybių vadovams, prašydami, kad būtų pripažinta demokratinei Landsbergio vyriausybei. Tai tai įvyko, Rūta Prouty susitelkė prie naujų darbų.

Cape Codo lietuviai atsiveikina su kauniete dr. Alę Gaidyte, grįžtančia Lietuvon. Iš k. — Regina Petrutienė, viešnia dr. A. Gaidytė, Dalia Pautienienė, Alfonsas Petrutis ir Irena Mickūnienė. Nuotr. M. Pautienio

Viešnia dr. Gaidytė, kelias savaites atidžiai sekusi dr. Mindaugo klinikos darbą ir gavusi labai vertingų patarimų, atsiveikindama su Cape Codo lietuviais, sakė esanti laiminga turėjusi retą progą pažvelgti į Vakarų ortodontologijos laimėjimus. Viešnia dėkojo visiems, prisidėjusiems prie dr. Mindaugo Pautienio projekto įgyvendinimo.

Dr. Pautienis, išlydėdamas viešnią atgal tėvynėn, buvo suvaržytas rezidencijoje atsiveikinti visas naujoves, kurias ji stebėjo Hyannio klinikoje.

Šia proga apie dr. Mindaugą Pautienį būtų galima kai ką daugiau pasakyti. Jo pastanga dėka iš odontologijos firmų buvo gauta dovanomis įvairių, nors ir šiek tiek naudotų, bet gerų aparatų, medžiagos, kurias jis atskirai pasiuntė Kauno medicinos akademijai. Prie siuntimo išlaidų prisidėjo ir apylinkė.

Dr. Pautienis su šakolia, dirbančiu Centerville, ir kitais tos srities specialistais įsteigė grupę — Dentecars Lithuania, kuri siekia padėti Lietuvos žmonėms. Toji grupė renka instrumentus, aparatus, įvairius prietaisus ir kitką, ir juos siunčia Lietuvos institucijoms. 1991 metų birželio mėnesį dr. Pautienis su dr. Shakaliu pasiuntė Kauno odontologijos mokyklai ir Vilniaus dantų klinikai tris šimtus svarų suaukintų instrumentų ir kitų priemonių. Šioji akcija tęsiasi ir toliau.

Dr. Pautienis taip pat yra paruošęs būtiną profilaktinę preventyvinę priemonę — paketėlius, sumažinti dantų ligoms. Tuos paketėlius — irgiems kuo pakelė — jis siųs Kauno ir Vilniaus odontologijos institucijoms, kad juos išbandytų ir paskleistų tos srities specialistų tarpe.

Kitas ryškus pavyzdys, kaip apylinkės nariai stengiasi padėti specialistams, institucijoms Lietuvosje.

Veiklus, dosnus Vytautas Rastonis neseniai čia parinko aukų, kad Lietuvos valstybinis filharmonijos orkestras įsigytų kai kurių muzikos instrumentų. Tą orkestrą diriguoja — direktorius Gintaras Rinkevičius, privačias muzikos studijas tęšęs pas garsų vokiečių dirigentą Van Karajoną.

To paties direktoriaus Rinkevičiaus prašymu, šį pavasarį Vytautas Rastonis taip pat telkė lėšas — nemažą sumą pridėdamas iš savo kišenės, — kad Lietuvos gabus jaunas pianistas Jonas Janulevičius galėtų vykti į Vokietiją ir tenai dalyvauti tarptautiniame pianistų konkurse rengėjai, sužinoję apie šį reto talento jaunuolį Janulevičių, pasikvietė jį dalyvauti varžybose. Buvo tik viena sąlyga: jis turėjo apsimokėti sau kelionę. O tą kliūtį pašalino Vyt. Rastonis.

Janulevičius šiemet baigė Kauno Naujalo vardo gimnaziją. Dirigento Rinkevičiaus teigimu, jaunas pianistas yra beveik genijus, kuriam trūksta tik didesnio patyrimo. Jis jau yra koncertavęs Lietuvoje ir kitur su žymiais simfoniniais orkestrais.

Paskutinėmis žiniomis, pianistas Janulevičius Vokietijoje nelaimėjo pirmųjų vietų, tačiau jis nustebugo daugelį specialistų — muzikų savo gabumais, talentu.

Kitas pavyzdys iš kitos srities. Amerikoje gimusi labai aktyvi narė Ruth Prouty-Šalavijūtė, kai Lietuva siekė nepriklausomybės ir tarptautinio pripažinimo, suorganizavo amerikiečių grupę, kurios nariai rašė privačius laiškus — Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Amerikos ir kitų svarbių valstybių vadovams, prašydami, kad būtų pripažinta demokratinei Landsbergio vyriausybei. Tai tai įvyko, Rūta Prouty susitelkė prie naujų darbų.

Kitas ryškus pavyzdys, kaip apylinkės nariai stengiasi padėti specialistams, institucijoms Lietuvosje.

Veiklus, dosnus Vytautas Rastonis neseniai čia parinko aukų, kad Lietuvos valstybinis filharmonijos orkestras įsigytų kai kurių muzikos instrumentų. Tą orkestrą diriguoja — direktorius Gintaras Rinkevičius, privačias muzikos studijas tęšęs pas garsų vokiečių dirigentą Van Karajoną.

To paties direktoriaus Rinkevičiaus prašymu, šį pavasarį Vytautas Rastonis taip pat telkė lėšas — nemažą sumą pridėdamas iš savo kišenės, — kad Lietuvos gabus jaunas pianistas Jonas Janulevičius galėtų vykti į Vokietiją ir tenai dalyvauti tarptautiniame pianistų konkurse rengėjai, sužinoję apie šį reto talento jaunuolį Janulevičių, pasikvietė jį dalyvauti varžybose. Buvo tik viena sąlyga: jis turėjo apsimokėti sau kelionę. O tą kliūtį pašalino Vyt. Rastonis.

Janulevičius šiemet baigė Kauno Naujalo vardo gimnaziją. Dirigento Rinkevičiaus teigimu, jaunas pianistas yra beveik genijus, kuriam trūksta tik didesnio patyrimo. Jis jau yra koncertavęs Lietuvoje ir kitur su žymiais simfoniniais orkestrais.

Paskutinėmis žiniomis, pianistas Janulevičius Vokietijoje nelaimėjo pirmųjų vietų, tačiau jis nustebugo daugelį specialistų — muzikų savo gabumais, talentu.

Kitas pavyzdys iš kitos srities. Amerikoje gimusi labai aktyvi narė Ruth Prouty-Šalavijūtė, kai Lietuva siekė nepriklausomybės ir tarptautinio pripažinimo, suorganizavo amerikiečių grupę, kurios nariai rašė privačius laiškus — Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Amerikos ir kitų svarbių valstybių vadovams, prašydami, kad būtų pripažinta demokratinei Landsbergio vyriausybei. Tai tai įvyko, Rūta Prouty susitelkė prie naujų darbų.

Kitas ryškus pavyzdys, kaip apylinkės nariai stengiasi padėti specialistams, institucijoms Lietuvosje.

Veiklus, dosnus Vytautas Rastonis neseniai čia parinko aukų, kad Lietuvos valstybinis filharmonijos orkestras įsigytų kai kurių muzikos instrumentų. Tą orkestrą diriguoja — direktorius Gintaras Rinkevičius, privačias muzikos studijas tęšęs pas garsų vokiečių dirigentą Van Karajoną.

To paties direktoriaus Rinkevičiaus prašymu, šį pavasarį Vytautas Rastonis taip pat telkė lėšas — nemažą sumą pridėdamas iš savo kišenės, — kad Lietuvos gabus jaunas pianistas Jonas Janulevičius galėtų vykti į Vokietiją ir tenai dalyvauti tarptautiniame pianistų konkurse rengėjai, sužinoję apie šį reto talento jaunuolį Janulevičių, pasikvietė jį dalyvauti varžybose. Buvo tik viena sąlyga: jis turėjo apsimokėti sau kelionę. O tą kliūtį pašalino Vyt. Rastonis.

Janulevičius šiemet baigė Kauno Naujalo vardo gimnaziją. Dirigento Rinkevičiaus teigimu, jaunas pianistas yra beveik genijus, kuriam trūksta tik didesnio patyrimo. Jis jau yra koncertavęs Lietuvoje ir kitur su žymiais simfoniniais orkestrais.

Paskutinėmis žiniomis, pianistas Janulevičius Vokietijoje nelaimėjo pirmųjų vietų, tačiau jis nustebugo daugelį specialistų — muzikų savo gabumais, talentu.

Kitas pavyzdys iš kitos srities. Amerikoje gimusi labai aktyvi narė Ruth Prouty-Šalavijūtė, kai Lietuva siekė nepriklausomybės ir tarptautinio pripažinimo, suorganizavo amerikiečių grupę, kurios nariai rašė privačius laiškus — Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Amerikos ir kitų svarbių valstybių vadovams, prašydami, kad būtų pripažinta demokratinei Landsbergio vyriausybei. Tai tai įvyko, Rūta Prouty susitelkė prie naujų darbų.

Kitas pavyzdys iš kitos srities. Amerikoje gimusi labai aktyvi narė Ruth Prouty-Šalavijūtė, kai Lietuva siekė nepriklausomybės ir tarptautinio pripažinimo, suorganizavo amerikiečių grupę, kurios nariai rašė privačius laiškus — Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Amerikos ir kitų svarbių valstybių vadovams, prašydami, kad būtų pripažinta demokratinei Landsbergio vyriausybei. Tai tai įvyko, Rūta Prouty susitelkė prie naujų darbų.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensiūninkams Nuolaida.

FOR RENT

Išnuomojami 3 kamb. modernūs butas, pirmas aukštas. Šaldytuvai, viryklė ir skalbykla su mašinomis.

Tel. 708-361-5594

Išnuomojamas butas: 5 dideli kamb. 2 mieg. su šiluma ir karštu vandeniu. Su augusiais arba pensininkams. Be gyvulių. Kreiptis: 312-737-1097.

FOR SALE

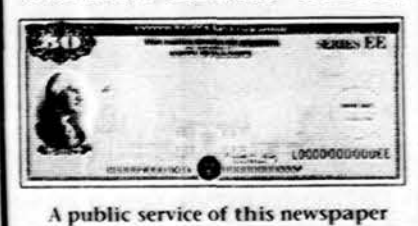
Tautinėse lietuvių kapinėse parduodami 3 sklypai: lot 9, block 18, sec. 11.

Skambinti: 1-501-225-2240

HELP WANTED

Drivers Wanted. LEONA'S PIZZA, full or pt., plenty of business, daily pay, must know city, have insurance and speak English, weekends call 312-860-6483, weekends and after 5 p.m. call 312-327-8861.

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

- INCOME TAX — INSURANCE
- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAIŠIS
Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIŠIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 426-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATARIMAI
Turiu Chicago miesto licenciją. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PETRUTIS

St. Bede's Arts and Crafts Bazaar, Saturday, October 24th, 83rd & Kostner, from 8 until 4. Call 581-8065 for more information.

TAISOME SKALBIMO IR ŠALDYVIMU MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis | Hermis Decksy
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v. Kalbėti lietuviškai

FILATELISTŲ DRUGIJA „LIETUVA“

1992 m. spalio 23-24 d. rengia eksponatais turtingą pašto ženklų ir numizmatikos parodą Čikagos Jaunimo centre, apatinėje salėje.

Didžiausią parodą dirba Lietuvos filatelija ir numizmatika. Bus keli prekybos stalai.

Parodoje bus galima įsigyti specialius antspauduotus vytauto Didžiojo Nepriklausomybės atkurtimui dviejų metų ir Vytauto Lietuvos valdymo 600 metų sukaktimi atžymėti. Taip pat bus galima įsigyti naujai išleistus Lietuvos pašto ženklus.

Lankymo val.: penkt. 10 v.r.—9 v.v., šešt. 10 v.r.—6 v.p.p., sekm. 10 v.r.—5 v.p.p. Parodos atidarymas šeštadienį, spalio 24 d. 10 v.r.

Lietuvių visuomenė kviečiama parodą aplankyti. Įėjimas veltui.

Parodos rengimo komitetas

VYTAUTAS LANDSBERGIS

ATGAVĘ VILTĮ

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko kalbos, išleistos Kanadoje. Tai labai padrašančios ir įtikrovę atviromis akimis įžvelgiančios ir ypač pasiaukytos kalbos. Išleista parrašė PLB pirmininkas Vytautas Landsbergis, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redagavo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Leidinys turi 227 psl., gausiai iliustruotas. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Leidinys didelio formato, kaina su persiuntimu 20 dol. Iliustracijos gyventojai dar pridėda valstijos mokesčio 1.44 dol. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

5525 South 79th Avenue
Mickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kelvartijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., ketvirt. ir penkt. 9 v.r.—5 v.p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvių Atsiminimai“, sekmadienis nuo 2 iki 3 v. p. p. Iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos sekmadienis girdimas, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadienis girdomas nuo 1 iki 2 v. p. p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636

**„TRYS DIENOS“ – NAUJAS
LIETUVIŠKAS FILMAS
SAN FRANCISCO FILMŲ
FESTIVALYJE**

Karaliaučiuje stovi pakeliamas tiltas, pakeltas prieš pusę šimtmečio, Hitlerio kariuomenei traukiantis. Sako, sovietai, bijodami, kad tiltas užtaisytas sprogti jį pajudinus, taip jį ir paliko. Pastatė naują tiltą greitai, ir stypso dabar anas, surūdijusi liekana Trečiojo Reicho. Taip pasakojo Šarūnas Bartas, jaunas filmininkas, iš Lietuvos atvykęs dalyvauti San Francisco filmų festivalyje su filmu „Trys dienos“, susuktu Kaliningrade, kiek anksčiau, Berlyno festivalyje, šis filmas susilaukė nemažai dėmesio.

O pilkasis uostamiestis Karaliaučius – Koenigsberg vokiečiams, Kaliningrad rusams – pats tapo savotiška liekana, likutis „military industrial“ imperijos eros. Čia matome atvirumo istorijos sluoksnius. Didysis filosofas Kantas palaidotas sugriautos katedros sienoje. Dauguma gyventojų bešakniai, atgabenti iš tolimų Sovietų Sąjungos miestų.

Bartui Kaliningradas yra beviltė vieta, kur vaidinasi dar gyvos dvasios. Filmo siužetas nesudėtingas. Du jauni lietuviai, atvykę iš nykaus kaimo, vieną šaltą lietingą dieną atsiranda apleistoje mieste aikštėje, prie jūros kranto; čia jie sutinka dvi rusaites. Susipa-

**AMERIKOS LIETUVIAI
TAUTININKAI Kviečia
BALSUOTI**

Artėja Lietuvos ateities gyvenimui svarbi diena – 1992 m. spalio mėn. 25-toji – rinkimai į Lietuvos seimą.

Nuo šių rinkimų rezultatų priklausys Nepriklausomos Lietuvos kūrybos ir atstatymo kelias. Todėl kam rūpi:

kad Lietuva taptų tikrai nepriklausoma,

kad Lietuvoje būtų įgyvendintas teisingumas ir tvarka,

kad Lietuvoje būtų saugu gyventi,

kad Lietuvos vaikams būtų šviesesnė ateitis,

tas privalo dalyvauti seimo rinkimuose. Tegul pasaulis mato, kad Lietuvos gyventojai supranta savo teises ir pareigas.

Už ką balsuoti?

Teikiama didelis pasirinkimas asmenų ir grupių bei partijų. Čia galima pasiklysti, kaip nežinomame miške, o paklydus balsuojant, gali nukentėti visas Lietuvos gyvenimas.

Mes, Amerikos lietuviai tautininkai, sekame Lietuvos gyvenime besireiškiančias grupes ir partijas bei jų atstovus ir rekomenduojame balsuoti už tuos, kuriems Lietuvos nepriklausomybė yra aukščiausias tikslas.

Mes siūlome rinkti į seimą tuos, kurie praityje nėra tautai nusizengę ir siekia Lietuvai gerovės ir jos visuomenės gyventojų sutarimo.

Kviečiame balsuoti už sąrašą Nr. 13-tą Lietuvos Tautininkų sąjungos, nepriklausomybės partijos ir Lietuvos Ūkininkų sąjungos kandidatus.

Šio sąrašo kandidatai atstovauja svarbiausias Lietuvos gyvenimo sritis, kurios laukia tinkamo sprendimo.

Mes, Amerikos lietuviai tautininkai, stengsimės padėti šio sąrašo atstovams įgyvendinti tuos uždavinius, kurie yra numatyti jų programose.

Todėl balsuokime už sąrašą Nr. 13 kandidatus!

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba: dr. L. onas Kriauciūnas, pirmininkas, Petras Buchas, vicepirmininkas, Stasys Briedis, vicepirmininkas, dr. Laima Šimulienė, sekretorė; Oskaras Kremeris, išdininkas.

žįsta. Vaikštinėja kartu, prisiglausdami niūriuose kamburiuose, mylisi – per atvirą langą veržiasi slegianti muzika – mažai kalba, atsiveikina.

Čia nematoma jokios atvangos nuo nevilties. Žmonės viens nuo kito izoliuoti. Didesnę dalį laiko pagrindinius veikėjus matome profiliu arba iš tolo, taip, kad su jais nepavyksta susipažinti. Atrodo, kad jie net vengia viens į kitą žiūrėti. Neišryškėja asmenybės. Nykaus miesto aplinka yra puikiai išsukama ne vien filmavimo jautrumu, bet įpinant atitinkamus garsus, taip, kad žiūrovas beveik užduoda cigarečių dūmus rūšių koridoriuose. Kartu su nusivylimu teka vos jaučiamas neišreikšto ilgesio srovė.

Tačiau „Trys dienos“ kai kuriuos žiūrovus atstums, net papiktins. Per praėjusius dvejus metus matėme pakilius doku-

mentinius filmus iš Lietuvos atgimimo, iškalbius filmus, išreiškiančius netolimos praities gedulą ir siaubą. Kiti lietuviški filmai, „Bilietas iki Taj Mahalo“ ir „Sugrįžimas“, verti ne tik lietuvių, bet daug plaulesnės tarptautinės publikos dėmesio. „Vaikai iš Hotel Amerika“ buvo gaivinantis vaizdas jaunų lietuvių, įkvėptų Woodstock, kai tas pakilus laikotarpis jau buvo Vakaruose pasibaigęs. Gamintas dar prieš nepriklausomybę paskelbiant, šis filmas pasibaigia su lūžtančiais žiemos ledais, pranašaujančiais pavasarį.

Barto filmas nieko tiesiogiai nesako apie tautą ir nepriklausomybės kovą. Jis kalba apie pasaulio didmiesčių susvetimėjimą, kurį randame net ir tose patogiuose Amerikos priemiestuose, kuriuos daug kas Lietuvoje įsivaizduoja kaip žemišką rojų. Pasaulio jaunimas atpažins nuotaiką, kurią Bartas rodo. Taip pat supras ir tie, kurie stengiasi suprasti aukštą savižudybių procentą pasiturinčiuose pramoniniuose kraš-

tuose. Šis gabus jaunas lietuvis atvežė į tarptautinius festivalius filmą, kuris galėjo būti sukurtas New Yorke, Londone, Paryžiuje, o gal net Singapore

ir Tokyje. „Trys dienos“ yra dar vienas ryšys tarp Lietuvos ir plataus pasaulio, nepaisant, ar tai mums patinka – ar ne.
Rasa Gustaitytė

DRAUGAS, trečiadienis, 1992 m. spalio mėn. 21 d.

5

Šio pasaulio būdas yra aukš- persekioti gyvuosius.
tinti mirusius šventuosius ir
N. Hove

**A.†A.
ANTANAS TITENIS**

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1992 m. spalio 19 d. 7:40 val. ryto, sulaukęs 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Juškonų kaime.
Nuliūdę liko: žmona Marijana, dukterė Daina Tricou, žentas John, anūkas Anthony-Antanas ir kiti gimines Lietuvoje.
Atsiveikinimas su velioniu ketvirtadienį, spalio 22 d. nuo 5 iki 9 v. v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Velionio prisiminimo šv. Mišios bus atšautos penktadienį, spalio 23 d. 10:30 val. ryto Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsiveikinime ir Mišiose.

Nuliūdę žmona, dukterė, žentas, anūkas ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345.

**A.†A.
ROZALIJA MEMENIENĖ**

Gyveno Riverside, IL, anksčiau Cicero, IL.
Mirė 1992 m. spalio 20 d. sulaukusi 83 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 42 m.
Nuliūdę liko: dukterė Milda ir sūnus kun. Vytas, Šv. Antano parapijos klebonas, Frankfort, IL.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, spalio 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gerardi Funeral Home laidojimo namuose, Rt. #30 ir 95th Ave., Frankfort, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 23 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, Frankfort, IL, kurioje 11:00 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterė ir sūnus.

Laidotuvių direkt. Eugene Gerardi. Tel. 815-469-2144.

**A.†A.
CONSTANCE SKELLY
Micka**

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1992 m. spalio 18 d., sulaukusi 83 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 75 m.

Nuliūdę liko: dukterė Silvia Tinnish, žentas Richard, anūakai: Steven Tinnish, USN, Martin Tinnish su žmona Karla, William Tinnish; proanūakai: Valerie ir Victor Tinnish.
Velionė buvo sesuo a.a. kun. Alphonse Micka, MIC, žmona a.a. John Skelly ir močiutė a.a. John Tinnish.

Priklausė Šv. Teresės draugijai, Šv. Kazimiero Seserų rėmėjams, Knights of Columbus Card. Mundelein Council #3024 pagalb. moterų vienetei.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, spalio 21 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 22 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterė, žentas, anūakai ir proanūakai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345.

**A.†A.
VYTAUTUI JUCHNEVIČIUI**

mirus Kalifornijoje šių metų spalio 12 d., giliausią užuojautą reiškiau jo šeimos nariams Chicagoje ir Bon-sall, Kalifornijoje.

Antonija Butkwiene

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. • Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills
2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

**PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.**

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

**A.†A.
KAZIMIERUI ČAMPEI**

baigus žemiškąją kelionę, liūdinčiai žmonai KAZIMIERAI, sūnui KAZIMIERUI su žmona DIANA, sūnui GEDIMINUI su žmona AUDRA ir visiems a.a. Senelio Kazimiero vaikiaičiams giliausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

*Edis ir Regina Bačanskai
Jonas ir Rima Bačanskai
Romas ir Nerija Kasparai
Algis ir Dalė Lukai
Sigitas ir Vida Zubkai*

**PRISIMINKIME
MIRUSIUS
Vėlinės – XI. 2 d.**

Vėlinės yra jautri ir gyva proga
sustoti ties mirusiųjų pasauliu.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota maldą nukrypsta į tuos, kurie, iš šio pasaulio atsiskyrę, nebegaali sau padėti.

Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“), pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atšautos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišparai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom pavadamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus siųskite:

Marlen Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šis proga prašau prisiminti šių man brangių mirusiųjų sielas:

Mano vardas ir pavardė _____

Adresas _____

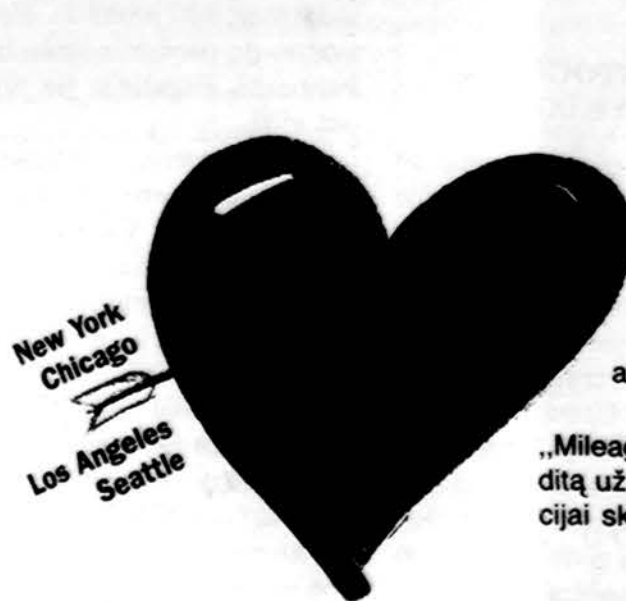
Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$ _____

**KALĖDINIAI SIUNTINIAI | LIETUVĄ -
IŠ BOSTONO,
IR TIK
79 CENTAI UŽ SVARĄ!**

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
PASKAMBINKITENEMOKAMUTEL.
1-800-775-5END

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

**The
right
flight
to
Vilnius**

Skrykite SAS iš Š. Amerikos į Vilnių per Kopenhagą! Kopenhagos aerodrome lengva ir patogų persėsti į kitą lėktuvą. Čia išvengsite keleivių spūsties. Skrydžiai į Vilnių – tris kartus savaitėje. Vietinių lėktuvų tvarkaraštis atitinkamai pritaikytas transatlantiškiems. Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite „tax free“ parduotuves. Nemažai sutaupysite! „Mileage Plus“ ir „OnePass“ nariai gauna kreditą už nukeliautą mylią. Platesnei informacijai skambinkite savo kelionių agentui arba

SAS Tel. 1-800/221-2350

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

APLINK MUS

x JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkė ruošia linksmą pokylį lapkričio 14 d. 6 val. vak. Lietuvių centre Lemonte. Pusė gautojo pelno bus skiriama dienraščiui „Draugui“ paremti, todėl labai svarbu, kad kuo daugiau svečių atsilankytų į šį pokylį. Atsilankusių lauks skani vakarienė, įdomi programa, puikus orkestras šokiams ir tikrai smagi nuotaika. Informacijos teikiamos šiais telefonais: 708-257-7114 arba 708-448-5930.

x Racine kėpykla paaukojo sausainių pavaišinti svečius, susirinkusius į Jaunųjų talentų popietę. Prie kavutės talkins Ona Norvilienė, kuri savo paslaugomis visuomet prisideda prie įvairių renginių pasisekimo. Visi laukiami Jaunimo centre spalio 25 d. 3 val. p.p. paremti „Draugu“ ir aukojančius savo pastangas lietuviško žodžio išlaikymui.

x Kęstutis Aleksandravičius, Mindaugas Boruta, Violeta Braškytė ir Paulius Lazdauskas yra atvykę į JAV gydytis Chicagos Shriners ligoninėje. Vaikai ir kartu atvykę tėvai/motinos yra globojami Lietuvos Vaikų Viltis komiteto; apgyvendinti JAV LB Socialinių Reikalų Tarybos ir Chicagos Lietuvių Dukterų patalpose. Lydimi Jūratės Budrienės, vaikai apsilankė „Draugo“ redakcijoje.

x LB Cicero apylinkės valdyba rengia cepelinų pietus ir rudeninį pabendravimą bei gerą progą šeiminiškoms pailsėti sekmadienį, spalio 25 d. Šv. Antano parapijos salėje, tuoj po 11 val. šv. Mišių. Visi kviečiami atsilankyti, skaniai papietauti ir maloniai praleisti laiką.

x Emily Gorin iš Chicagos „Draugo“ spaudos reikalams įteikė 25 dol. auką. Dėkojame!

x „LITHUANIA MY HERITAGE“ Pagrindinės žinios apie Lietuvą. Knyga anglų kalba 400 puslapių 1300 iliustracijų. Gaunama „Drauge“. Kaina su persiuntimu \$23.00. (sk.)

x CEPELINŲ PIETŪS spalio 25 d. sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame skaniai ir socialiai pavalgyti, o prie kavos puoduko – pasišnekučiuoti. (sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvnickas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGRIDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DR. ALBINA PRUNSKIENĖ PAS VYRESNIUOSIUS

Trečiadienio popietės spalio 14 d. programą suorganizavo programų vadovė Elena Sirutienė. Padėkojusi gausiai susirinkusiems vyresniesiems, pakvietė šios dienos prelegentę dr. Albiną Prunskienę pakalbėti sveikatos klausimais.

Prelegentė pasisakė kalbėdama apie gerokai paplitusią ligą – artritą ir kaip nuo jo saugotis. Kas tai per liga? Atsakymas – tai sąnarių uždegimas, kartais pasireiškiantis odos paviršiuje, susikomplicavus kai kada paliečia ir inkstus. Tai daug skausmo sukianti liga. Apie 40 milijonų amerikiečių kenčia nuo tos ligos. Ji paveikia sąnarių kremzles, plevėlę ir net sausgysles, neaplenkdama nė raumenų. Jei užleidžiama ir negydoma, tai deformuoja sąnarius, sukelia didelių skausmus. Atritas gali būti paveldimas iš tėvų, arba atsiranda, susidarius tam tikroms aplinkybėms. Ypač yra pavojinga nervų įtampa, sukelianti nuovargį ir padedanti atsirasti artritui.

Jo yra keletas rūšių. Daugumą jų daktarė plačiau aptarė: kaip atsiranda, kaip pasireiškia ir kokią žalą padaro žmogaus organizmui. Taipgi ji plačiau palietė ir atrito gydymo būdus. Mėnėtinai šie: dieta, vartojimas daug vaisių ir daržovių, vengimas raudonos mėsos, riebalų bei stiprių prieskonių. Toliau – mankšta, ypač plaukimas, masažai, vaikščiojimas ir kaitinimas.

JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė vadovauja pokalbiui Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Nuotr. R. Kubiliūtės

x Valerija Baltušienė iš Los Angeles, Californijoje, siūsdama žinią apie aktorės ir dainininkės Ann Jillina – Jūratės Nausėdaitės koncertą, pridėjo ir 50 dol. auką „Draugui“. Nuoširdžiai dėkojame.

x Adv. Povilas Žambakis praneša, kad po 23 metų darbo 7 South Dearborn gatvėje, nuo š. m. spalio 19 d. persikelia į naujas patalpas, adresu: 77 West Washington Street, Suite 703, Chicago, Illinois, 60602, tel. (312) 641-3434. Konsultuojami ir atstovaujami klientai įvairiais korporaciniais teisės, civilinių bylu, asmens susižeidimų, nekilnojamo turto ir palikimų klausimais. Valandos pagal susitarimą. (sk.)

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333. (sk.)

x Tik Baltia Express galite nuspresti, koks siuntimo būdas jums patogiausias. Siuntiniai laivu – tik 65 ct. už svarą. Naujas, patogus patarnavimas – siuntiniai **lėktuvu-laivu** per 30 dienų nuo Chicagos iki gavėjo Lietuvoje. Informacija nemokamu tel.: 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624, Baltia Express Co., Ltd. 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652. (sk.)

mas, žinoma, daug padeda ir vaistai. Ypač reikšmingas yra aspirinas, nes tai yra nepažinomas vaistas, palengvinas skausmus. Labai svarbu yra vengti stiprių emocijų, nervinių sukrėtimų, kurie ypač sukelia cholesterolio padidėjimą ir sunaikina širdies raumenis. Reikalinga ypač valdytis, nesukubėti reaguoti į kokius žeidimus, nepykėti. Daktarės patarimas: neapsivilk žmonėmis, nesistenk jų pakeisti, nes vis tiek nepasiseks; laikytis tvarkos. Net dėl artimųjų mirties nereikia sielvartauti, o pasitikėti Dievu, prašyti jo pagalbos, tada atgausime dvasinę ramybę ir viską nugalėsime. Mūsų gyvenimas skirtas ne vien sau, bet ypač kitiems. Meilė kitam žmogui suteiks dvasinį pasitenkinimą ir praskaidrins nuotaiką. Tuo pačiu išnyks įtampa ir palengvės bet kokie skausmai.

Jos paskaita visiems labai patiko: publika tai išreiškė ilgais plojimais. Dar buvo keletas klausimų, į kuriuos daktarė plačiai atsakė.

Meninės programos daly (kas būtų be jos) pasirodė Aldona Grincevičienė, padeklamavusi poeto K. Bradūno 2 naujausius eilėraščius ir paskaičiusi dar ir savo kūrybos eilėraščių. Onutė Lukienė paskaitė 2 apsakymėlius: vienas buvo septynmečio berniuko laiškas Dievui, kitas irgi iš vaikučių gyvenimo. Abu buvo linksmo pobūdžio ir visiems pataisė ūpą.

Pabaigai buvo patiekti vietinės pietūs su kavute ir pyragais. Visus jungė nuoširdus pabendravimas, besidalijant mintimis apie būsimus seimo rinkimus Lietuvoje.

APB

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SPALIO DEVINTOJI

Tai antroji šio mėnesio prisimintina diena. Ji liūdna. Prieš 72 metus Lietuva neteko savo sostinės Vilniaus ir trečdalis savo žemės. Tą išdavikišką darbą atliko mūsų kaimynai lenkai. Sudarė draugišką sutartį, nubrėžė žemėlapyje sienas ir viską priesaikai patvirtino. Nepraėjus nė vienai dienai po sutarties pasirašymo, nakties metu užpuolė Vilniaus gyventojus ir mūsų miegančius karius. Niekas netikėjo, kad lenkai taip pasielgs, todėl nebuvo pasiruošta pasipriešinimui. Kai lietuviai pasirodė vartyti lenkus iš Lietuvos teritorijos, didžiosios valstybės sustabdė kovas, taip Lietuva liko be sostinės ir daugelio savo žemių. Įsisteigė Vilniui vaduoti sąjunga, kuri dvasiškai kovojė prieš pavergėjus.

1939 m. buvo atgautas Vilnius su mažą dalimi Lietuvos žemių, bet savo leteną uždėjo rusiškasis komunizmas. Nors dabar Lietuva turi Vilnių, bet daug sutartyje numatyti žemių iki šiol lenkai negrąžino ir nemano grąžinti. Istorijos eigoje Lenkija visada buvo nedraugiška Lietuvos kaimynė. Tik viena Baltija Lietuva myli ir savo bangomis išmeta Lietuvai aukšą – gintarą. Priešai sumanė ir Baltiją padaryti mūsų priešų, užnuodydami jos vandenį. Tačiau Lietuvą Dievas myli ir priešų persekiojamai leido prisikelti laisvam gyvenimui. Nežmirškime Dievui už tai padėkoti, dažnai prisimindami maldose.

Redaktorius

TĖVELIAMS

Ačiū, mamytė ir tėtė, kad jūs mane siuntėte į lituanistinę mokyklą. Aš ten daug dalykų išmokau per aštuonerius mokslo metus. Šiais paskutiniaisiais metais išmokome daug daugiau, negu kitais praėjusiais metais. Daug žinių įsigijome iš Lietuvos istorijos, geografijos. Pramokome teisingai rašyti, atpasakoti ir dar daugiau įdomių dalykų. Kartais aš nėnorėjau eiti į lietuvišką klasę, bet privalečiau, nes jūs liepėte. Dabar aš žymiai daugiau žinau apie Lietuvą, moku geriau kalbėti lietuviškai. Dar kartą ačiū, mieli tėveliai, kad mane siuntėte į Marquette mokyklą lituanistinę mokyklą. Gerai darėte ir užtai lieku jums labai dėkingas.

Paulius Genčius, Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mokinys

ATOSTOGOS STOVYKLOJE

Šią vasarą pirmą kartą aš važiauvau į stovyklą. Dainavoje buvo labai smagu. Mūsų būrelyje buvo aštuonios mergaitės, o būrelio vardas – „Giesmės“. Mes kambarįje buvome keturios mergaitės: trys iš Chicagos ir viena iš Clevelando. Aš miegojau apatinėje lovoje. Mes turėjome keturis užsiėmimus, o vieną galėjom pačios pasirinkti. Aš pasirinkau plaukimo pamokas. Čia susipažinau su naujomis draugėmis, išmokau naujų dainų ir smagiai laiką praleidau. Žadu kitais metais vėl važiuoti į stovyklą.

Kristina Mikaitytė, Lemonto Maironio lit. m-los mokinė (Baltijos aidai)

Feofynes ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Geležinis vilkas staugia Paneriuose. Piešė dail. V. Vijeikis

MES BE VILNIAUS NENURISIM

Ei, pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim!
Senas Vilnius mūsų buvo, mūsų – bus!
Vilniuj gimim – ir tik Vilniuj mes atgimsim...
Gedimino kalne milžinai atbus...

Ei pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim!
Mūsų mintys amžinai į Vilnių plauks...
Mes, kaip rytas, saulėmis į jį nulinksim...
Vilniaus pilys savo vyčių susilauks...

Ei, pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim!
Bočių kaulai, brolių širdys kraujo šauks...
Vilniaus sostą mes žaibų liepsna išpirksim...
Geležinis Vilkas Panery sustaugs...

Petras Vaičiūnas

KAIP ATsirADO DAINAVOS MIŠKAS

Kadaise buvo graži, pilka voveraitė. Artėjo ruduo, ji rinko riešutus ir uogas nuo mažų krūmų ir viską dėjo į savo krepšėli. Kai priėjo prie vieno krūmo, iš jo išlindo labai pikta ir alkaną lapę. Voverytė taip išsigando, kad metė savo krepšėli į orą ir bėgo taip greitai, kiek jos kojos nešė. Kai pradėjo lyti, iš tu riešutų ir uogų išaugo tas gražus Dainavos miškas.

Irutė Masiulytė, (JAS universiteto laikraštėlis)

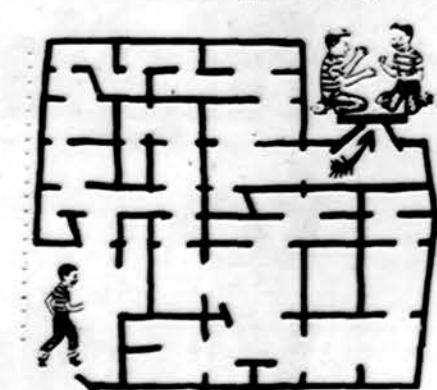
LIETUVOS ŽINIOS

1992 m. vasario 8 d. lietuviai dalyvavo Albertville, Prancūzijoje, žiemos olimpinuose žaidimuose. Tai pirmą kartą po antrojo pasaulinio karo „Adidas“ ir „Coca-Cola“ davė pinigų uniformoms, maistui ir kelionės išlaidoms. Detroito „Kovas“ taip pat davė pinigų, kuriuos įteikė prezidentui Landsbergiui, kai jis lankėsi Detroito.

Linas Polteraitis, („Moksleivių balsas“, Detroitas)

Aldona: – Kokios salos geriausiai tinka alkiui nurnalinti?
Jūratė: – Sandwich salos.

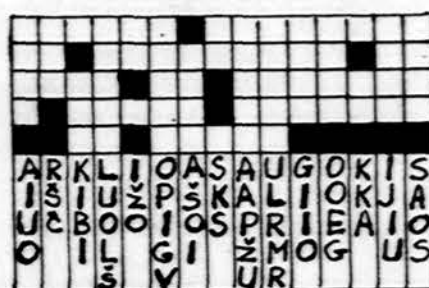
GALVOSŪKIS NR. 11 (Žiūrėkite piešinėlį)

Berņiukas nori pasiekti savo žaidžiančius draugus, padėkite jam.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 12 (Žiūrėkite brėžinėli)

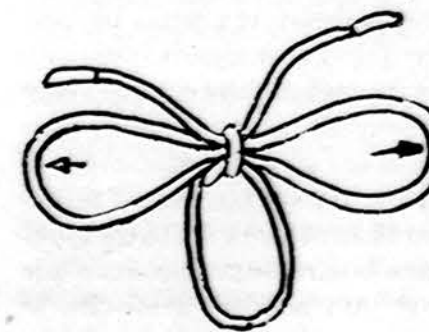
I viršuje esančio brėžinėlio tuščius langelius reikės įrašyti žemiau esančias raides. Čia susidursite su maža problema, kuriame langelyje kurią raidę rašyti, nes apačioje surašytos raidės ne iš eilės. Kai teisingai surašysite viršuje visas raides, galėsite perskaityti vieną lietuvišką patarlę. Juodi langeliai skiria žodį nuo žodžio. Patarlėje yra 12 žodžių. Už atliktą darbą gausite 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 13

Žemiau matote surašytą eilę valstybių sostinių pavadinimų ir šalia esančią valstybę. Tų valstybių pavadinimus nepasitikėkite, nes jos yra sumaišytos. Geriau pasitikrinkite geresniais šaltiniais ir įrašykite teisingą valstybės pavadinimą. Už gerai atliktą darbą – 5 taškai.

1. Havana – Lebanon. 2. Buenos Aires – Norvegija. 3. Ottawa – Sirija. 4. Cairo – Kanada. 5. Damaskas – Australija. 6. Canberra – Austrija. 7. Ankara – Irakas. 8. New Delhi – Indija. 9. Bangkok – Turkija. 10. Seul – Tailandas. 11. Beirut – Egiptas. 12. Belgrade – Argentina. 13. Budapest – Kuba. 14. Vienna – Kenija. 15. Bern – Vengrija. 16. Warsaw – Šveicarija. 17. Brussels – Belgija. 18. Oslo – Lenkija. 19. Bagdad – Jugoslavija. 20. Narobi – Pietų Korėja.

GALVOSŪKIS NR. 14 (Žiūrėkite piešinėlį)

Čia matote surištą bato apivarą. Jei, paėmę žirkles, perkirpsite tą apivarą per kilpas, parodytas strėlėmis, kiek atskirų gabalų (virvūčių) gausite? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 15

Žemiau yra parašyta aštuoni sakiniai. Jūs turėsite patikrinti, ar tų sakinių mintys yra teisingos, ar klaidingos. Jei klaidingos, paaiškinkite kodėl? Jei susidarys sunkumų paaiškinimams, neaiškinkite, tik parašykite taip ar ne. (5 taškai)

1. Amerikos indėnai vartojo arklis, dar prieš europiečiams atvykstant į jų kraštą. 2. Mūsų lygsvaros išlaikymo aparatas yra ausyse. 3. Dinosaurai buvo didžiausi gyvuliai žemėje. 4. Kai kurie gyvuliai niekada negeria vandens. 5. Šikšnosparniai skraido pagal savo radarinius įrengimus organizme. 6. Californijoje auga milžinai raudonmedžiai yra ilgiausiai gyvenantys medžiai žemėje. 7. Skrandančios voveraitės negali skristi. 8. Rasa krenta į žemę iš dangaus (debesų).